Nagyvárad, 1905. XI. évfolyam 104 szám. Vasárnap, május 7.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 «
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ... 20 kor
Negyedévre ... 5 «
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ... 24 kor.
Negyedévre ... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apácza-utcza 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 6.

Szervezkedés.

(—a.) Erdekes tünete viszonyainknak, hogy a történeti emlékezetü januári választások után, jóllehet a választások az ellenzék győzelmével végződtek, nem a levert szabadelvüpárt kezd szervezkedni, hanem az ellenzék.

A szabadelvü pártnak sok és nagy oka lenne a szervezkedésre. Már maga az a körülmény is indokolná a szabadelvüpárt ujjá szervezését, hogy ennek a pártnak eddigi szervezete igen laza volt.

E pártnak gerinczét országszerte az a két elem képezte, amely ugyszólván inventáriumos anyaga volt (eddig legalább igy volt) a mindenkori kormányoknak, t. i. a hivatalnokok és a zsidóság.

A hivatalnokok kényszerüségből voltak kormánypártiak, amennyiben a liberális rendszer hivatalnokainak előmenetelét nem ritkán a kenyerét is, attól tette függővé, hogyan teljesitették politikai kötelességüket a kormány iránt. Ezért nem kaptak az állami tisztviselők mai napig sem kellő szolgálati pragmatikát.

A szabadelvüpártnak másik főelemét a zsidóság alkotta, mely nem ugyan kényszerüségből, hanem érdekből támogatta mindig a kormány szekerét.

Erre a két elemre aztán nagy tekintettel voltak a szabadelvüpárt szervezésénél. E pártnak egész a legutóbbi időkig még az elnökei is a hivatalnokok köréből kerültek ki, mig a Széll-féle törvény el nem tiltotta.

Biharmegye szabadelvüpártjának az elnöke például ősidők óta az alispán volt.

Továbbá ha a szabadelvüpárt meg van győződve arról, amit legfőbb feladatának hirdetett mindenkoron, hogy az ország csak a kiegyezés alapján boldogulhat, akkor most még nagyobb erővel kellene szervezkednie, mert hisz vezérei folyton azt hirdetik, hogy válságban van a kiegyezés.

És ennek daczára azt látjuk, hogy a szabadelvüpárt még fel sem ocsudott a nagy vereségből. Tagjai egymásután hagyják ott a pártot mely a pótválasztásoknál egyetlen kerületet sem tudott megmenteni s a választások óta egyebet sem tesz, mint intrikál és lesi a jó szerencsét.

A győztes párt máskor elszokta bizni magát és sokáig egyebet sem tesz, mint örül diadalának és gondnélkül élvezi küzdelemmel szerzett diadalának gyümölcsét.

A mi győztes ellenzékünk még nem juthatott ahhoz, hogy küzdelme diadalának gyümölcseit élvezhesse, még a győzelem felett érzett örömöt is sok minden megrontja A válság negyedik hónapja tart, de még mindig halvány remény sincs a kibontakozásra. Sőt ugy biztositják az országot, hogy, akár egy esztendeig is várhatunk reá. Kiszámitják, hogy mikor kezd majd üresedni az állam pénztár és meddig lehet öreg bakákkal és póttartalékosokkal helyettesiteni az ujonczokat. Addig ne is számitsunk a válság végleges megoldására. Sőt avval is fenyegetik a nemzetet, hogy ujabb itélet hozatalra fogják szólitani.

Ez lehet az oka és magyarázata annak, hogy az ellenzéki pártok nem bizták el magukat a váratlan győzelem miatt, nem is nézik ölbetett kézzel a dolgot, hanem országszerte szervezkednek, hogy sem az esetleges megbizatás, sem az esetleges ujabb küzdelem ők et készületlenül ne találja.

A függetlenségi pártnak más okból is tanácsos szervezkedni. Példát vehetnének a néppárttól. Az összes politikai pártok közül egyedül a néppárt foglalkozik állandóan a néppel. A többiek csak a képviselőválasztások idején törődnek vele.

A függetlenségi párt eddig olyan szervezetlen volt, hogy még a megyei törvényhatósági választásokkal sem törődött. Biharmegyének a nagyobbik fele mindig függetlenségi volt, a két utolsó cziklus óta kétharmada az. És ennek daczara nincs a vármegye 600 törvényhatósági tagja közt 50 ellenzéki ember.

Még csak avval sem törődött ez a párt, hogy a választók összeirásánál tagjai jogait megvédte volna. Seregestül maradtak ki a jegyzékből az ellenzéki választók.

Mindez csak pártszempontból hiba, ami mellékes dolog. De ezeknél sokkal

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Tolvaj.

Irta: **Mányiné, Prigl Olga.**

A kocsi ott várta a vasuti állomáson. Hintó volt, bár az ócskábbik, de a leány mégis boldogan és büszkén helyezkedett el benne. Szép piros arczu, szőke, egészséges teremtés volt, mindig mosolygó szemekkel. Nem látszott meg a szinén, hogy Budapestről jön s hogy bizony a bölcsője csak egy kis pinczeszobában ringott. A fejlett, egészséges derekát se görbitette meg a sok ülőmunka, ruganyos volt az s karcsu. Most szinte sugárzott a boldogság egész valóján, a pipacsos kalapjától kezdve le egész a kissé félretaposott czipőcskéje sarkáig. A friss tavaszi levegő megbizsergette ereiben a vért s a hogy hátradőlt a kocsiülésen, ugy érezte magát, mint valami királykisasszony. Félig behunyta a szemeit s arra gondolt, ha most őt a pajtásai látnák.

Ugyis volt egy kis irigység, hogy a »mester« ép őt küldte ki a gazdag Bányai kisasszony staffirungján az utolsó simitások, igazitások elintézésére. Mért épen Bertát, — néztek össze a leányok, akármelyikőjük is volt olyan ügyes. De a mit Beke ur kimondott, az szent volt. Berta hálás pillantást vetett főnökére s a jó ember elpirult ettől a nézéstől. Berta kisasszony tehát holnap utazik, mondta egy kicsit rekedten és zavartan. A leány repülve futott haza s az nap czukrot vett a kis testvéreinek.

A hintó csak vitte, vitte mind közelebb a magas, tornyos uri házhoz, a mely kastélynak is beillett volna. Két oldalt zöldelt az eleven zöld vetés, mind Bányai uradalom volt az. Két nap se tudták volna körülkocsikázni. Milyen boldog lehet egy olyan gazdag leány! — képzelte Berta. És bizonyára szép is, szép, mint egy királyné. A királynéknak feltétlenül szépeknek kell lenni ... És vajjon a jövendő társa? Bizonyára valami vén, vörösbajuszu gazdag ember, a kihez a szülői erőltetik.

Alkonyodott. A nap vörösen bujt le a vetés szélén, tüzszin piros csikok maradtak utána az égen.

A hintó felkanyarodott a verenda elé. A leány kissé zavartan állott fel az ülésről. Egy kicsi, sovány öregasszony rendelkezett a felszolgáló szobaleánynyal:

— Vezesse a kisasszonyt a szobájába!

Berta legelsőbb is megmozsdott, aztán kibontotta a tömött, szőke haját. Majdnem a sarkáig ért az. Sietve kefélte, fésülte, látszott, mily nehezen tud vele bánni. Egy áttört fekete bluzt vett fel s egy nagyon jószabásu fekete szoknyát. Apró, kövér és hófehér keze volt s a kis ujján állandóan egy négysoros kis szerencsegyürüt viselt, a mi neki nagyon jól állott. A hogy a nagy tükörbe végignézte magát, nem kaczérságból, de igazán gyönyörködött az erőteljes, egészséges szépségében.

Este felkérették a vacsorához. Nagyon szerényen és finoman viselkedett, noha igen gőgösen fogadták. A menyasszony, sápadt vértelen teremtés, még összébb szoritotta keskeny, vértelen szájszéleit. Éles és kellemetlen volt a hangja s beszédközben minduntalan megvillantak az aranyplombok fogai között. Berta az ölébe vehette volna, akkora volt csak. Szakasztott mása az édes mamájának, ha elbirja odáig.

A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE

Nagyvárad,
Fő-utcza.
(Uri Casinó-épület)
TELEFON 520.

angol divatszabó czég

mely angol szövetekből a legujabb szabás szerint a legszebb kivitelben készit *férfi öltönyöket*, s minden e szakba vágó ruhanemüeket. — **Női costümök**

Szövetek és bélések méterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

valódi angol SZÖVETEK nagy választékban

nagyobb hiba az, hogy elhanyagolták a nép igazi érdekeinek felkarolását. E tekintetben eddig csak az uj élesdi képviselő képez kivételt, kinek egyik szerencséje az, hogy Zichy Jenő grófi áll a háta mögött, másik pedig, hogy Pallády Viktor vagyonát felajánlotta földmüves iskola létesitésére.

Ilyenre kell törekednie a képviselőnek; továbbá felkarolni a nép gazdasági érdekeit, szövetkezeteket, gazdaköröket létesiteni, nem a személyes érdekeket legyezgetni, hanem a nép, a község gazdasági és kulturális ügyeit vinni előbbre.

A szabadelvüpártnak is az volt a sok között egyik nagy hibája, aminek része van bukása előidézésében is, hogy csak a korteseket igyekezett kielégiteni, a néppel pedig abszolute semmit sem törődött. A kortesek kielégitésében azonban olyan buzgó volt, hogy ennek elérésére akárhányszor uzsorások körmei közé juttatta a népet.

Akármiféle párt szervezéséről legyen is szó, az itt felsorolt elveket nem szabad figyelmen kivül hagyni. Különben nem fog használni a szervezkedés sem a pártnak, sem az országnak — legfeljebb a korteseknek és a kerepelni vágyók hiuságának.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 6.

Fusth Gyula elnök megnyitván az ülést, *Bernáth* Béla, az állandó igazoló bizottság nevében jelentette, hogy *Bánffy* Dezső báró szegedi és *Smialovszky* Valér zsolnai mandátumát rendben találták.

A Ház igazolta őket.

A népoktatási javaslat.

Babó Mihály személyes kérdésben reflektált Tisza tegnapi beszédére. Ő mondta t. i. tegnap, hogy a kormány visszavonta a népoktatási javaslatot, amire Tisza azt felelte: Ez egyszerüen nem igaz!

Szóló konstatálja, hogy a lex Dániel benyujtásakor Tisza az összes előterjesztett javaslatokat visszavonta. Ebben a népoktatási törvényjavaslat is benne van. Barta Ödön akkor rá is mutatott erre. Tehát szóló igazat mondott, a miniszterelnök mondott valótlanságot. (Zajos helyeslés a balon.)

Tisza István gróf miniszterelnök: Nincs kezében a Napló (Zlinszky István odaviszi hozzá). Felolvassa a régi Naplóból Barta Ödön felszólalására adott válaszát, melyben kijelenti, hogy a népiskolai javaslat visszavonása csak ideiglenes és a jövő ülésszak elején ujra be fogja nyujtani. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Kiáltások a balon: Választások.

Tisza: Akkor még senki se gondolt a választásra. Én azóta is többször hangoztattam, hogy daczára a felmerült aggályoknak, ragaszkodom a javaslathoz, őt tehát ne gyanusitsák.

Babó Mihály: A miniszterelnök gyanusit. Nem mondja meg, kiknek volt aggályuk a a javaslat ellen s minő áldozatok árán csititotta el őket! Sorok közt azt érteti, hogy azok most a koalicziő tagjai.

Tisza István: Mindenki tudja, hogy a nemzetiséget érti.

Egy haug: Nem is lehet nekik ott maradni!

Tisza: En pedig azt tartom, hogy csak akkor hü polgáraik ők a hazának, akkor viselik szivükön fajuk érdekét is, ha akármelyik pártba beolvadnak s a magyar közéletben nem külön naczionalista csoportok (Hosszas helyeslés jobbról) szerepelnek, mert ez esetben a magyar hüség ellen kétértelmüséget, fajuk ellen árulást követnek el. (hosszas taps, éljenzés jobbról.)

Bánffy beszéde.

Bánffy Dezső báró: Igaz, hogy érdemében nem vonta vissza Tisza a javaslatot, de a javaslat nem felel meg a nemzeti kivánalmaknak és örvend, hogy abban a formában tárgyalás alá nem jött. E helyett más, a nemzeti nevelésnek jobban megfelelő javaslatot kell előterjeszteni. (Helyeslés a balon.)

Vlád Aurél: Paktált velünk, mikor szükség volt ránk, miniszterelnök korában.

Bánffy Dezső báró: Nekem senki se vetheti szememre, hogy én a nemzetiségek iránt gyönge voltam. Távozásom után a nemzetiségek tüntető tapsa közt oszlatták fel a miniszterelnökségben a nemzetiségi osztályt. A szászok az én miniszterelnökségem alatt léptek ki a helységnevek megmagyarositása miatt a szabadelvüpártból.

Egy hang a szászok padjáról: Ez igaz!

Bánffy Dezső: No hát akkor senki se fogja elhinni, hogy én paktáltam a nemzetiségekkel. (Tetszés a balon.)

A feliratról szólva, elismeri, hogy abból több dolog hiányzik, ez az 1848 : XX. t.-cz. végrehajtása és a későbbi dolgok.

A felirat most első sorban arra jó, hogy tisztába jöjjünk van-e igazi alkotmányunk vagy sem? (Taps a balon.) Hinni akarja, hogy az uralkodó esküjéhez hiven akar a többségből kormányt alakitani. Lehetséges-e, hogy három hónap után itt a megbukott kormány ül a miniszteri székben s hogy itt a többséggel szemben illetéktelen tényezők adjanak magyarázatokat arról a helyről, mely meg nem illet őket. A régi dikaszteriális rendszer folytatása, hogy a miniszteri székekből a kisebbség intézze az ország sorsát. De bizik ő felségében s ezért kell eléje terjeszteni a feliratot.

Az uj párt a feliratban saját programmját látja. Nekik nem kell feladni semmit, az egészen az ő programmjuk. Ez az az alap, melyen jövő fejlődésünket épiteni kell s melyen a továbbmenő pártok is, mint alapon épithetnek. Az egységes magyar állam kiépitésére szükséges az önálló vámterület, parlamenti reform, az általános választói jog, melyet támogat, de csak addig, mig az egységes magyar állam rovására nem megy. El kell találni a korlátokat, melyek megvitatandók, hogy az egységes magyar állam kiépitése ne gátoltassék.

Felsorolja a szocziális reformokat, melyek szükségesek. A hadsereg nemzeti irányát jogosan követeli a felirat, bölcs indokolással, hogy egy nyugodt, békés munkálkodás nem képzelhető, ha e tekintetben a kivánság nem teljesül.

A hadsereg ma a nemzeti irányt hátráltatja. Jövőben csak azok az államok fejlődhetnek, melyek nemzeti alapon fejlődnek. Ha a kis Románia az ottani magyarokat elnyomja...

Vlád Aurél: Nem nemzeti államot, hanem jogállamot.

Kiáltások: Menjen Romániába!

Bánffy Polyglott államnak jövője nincs a hadsereg pedig ezt támogatja. (Taps.) A teljes jogegyenlőség alapján kell állaniok minden polgárral szemben, de nemzetiségeknek jogokat, egyéniségeket adni nem szabad. (Taps.) A hadsereg pedig ezt a törekvést szolgálja.

Berta tehát nagyon rosszul képzelte el a sok csipkés köntös, ezer drága holmi jövendő birtokosát. Müértő szemei bosszankodtak, menynyi pótlék, mennyi ráncz! Otthon a kis macskájukon is különbül állott volna.

Haragudott Beke urra. Ezért ugyan kár volt lejönni! A próbálással is lassan haladtak. A kisasszonynak ezer baja, ezer szeszélye volt. Sokszor hetekig feküdt. Berta ráért elmélkedni a maga józan, egyszerü észjárásával. Sokszor azon kapta magát, hogy hangosan beszél, ilyenformán: és ez férjhez akar menni! Persze, hisz a penész is virágzik. Ő szeretni akar és akarja, hogy őt is szeressék. Melyik leány ne akarná? Az Isten ugy teremtette őket, mint a hogy szabad szeretni a madárnak, az utolsó kis bogárnak.

Bertának volt néhány futólagos szerelmi érzése, de komolyan sohase gondolkozott róla. Most a környezet, a semmittevés izgatta képzelem világát és egy kicsit ábrándozni kezdett.

Sorba vette a széptevőit. Volt közöttük két kereskedő-segéd, akiktől virágot is kapott, egy hivatalnok, a ki virágot akart neki ajándékozni, no — és Beke ur. Bekéért irigykedtek reá a lányok. Különösen egy közülök, aki már tiz esztendeje szerelmes volt belé s csak várt-várt egyre hüségesen. A leány egy perczre szinte szeretett volna közéjük repülni. Gyötörte a folytonos egyedüllét, a szertartásos csönd. Ugy érezte, mintha békóba verték volna a lelkét.

Épen egy hete nem dolgozott semmit. A kisasszonya semmi áron se akarta látogató ruháját felpróbálni. A mamája nem ellenkezett vele, tudta, még nagyobb bajt csinálna, az édes papa se vehette elő a tekintélyét, mert ő folyton utazgatott, üzleti meg egyéb dolgokban.

Remek este volt. A park olyan volt a holdfényben, mint egy mesebeli tündérkert. Bübájos illat terjengett szerteszét, az orgona-ágat szinte a földig huzta a temérdek virág. Beljebb a jázminbokrok fehérlettek s a nagy rondóban néhány ifju rózsa, akik siettek nyilni, örülni az életnek.

Berta egy jó estét akart magának szerezni. Átöltözött. Volt egy olcsó kelméből készült, de jószabásu fehér pongyolája, azt kapta magára. Bezárta kis szobáját s lefutott a kertbe. Odafönn ki nem mozdulnak ilyenkor Anya és leánya féltek az esti levegőtől, a sötétségtől.

Berta bekószálta már a kertet, ismerte minden zegét-zugát. Most szinte futva ment le a lépcsőkön. Szeretett volna ujjongani, dalolni, a mért az Isten ilyen népnek teremtette a világot. Ugy érezte, mintha lénye teljesen felolvadt volna a májusi étheres levegőben s repülne bübájos szárnyakon a mindenség felé. A hold vékony sarlója misztikus, bágyadt fénynyel vette körül s ő behunyt szemmel, édes elmerülésben dőlt egy százados vadgesztenye oldalához.

Mintha villanyütés érte volna, de oly erővel, hogy kiáltani képtelen volt. Valaki átfogta a derekát s ajkára szoritotta a forró szájszéleit... Aztán, — mindakettő meglepődve, szótlanul nézett egymásra. Lenyügözte őket a varázs.

— Bocsánat, — hebegte a férfi, Bányai Edith vőlegénye vagyok és azt képzeltem hogy . . . A menyasszonyomat akartam meglepni, — mondta tovább nagy zavarral és a kerti ajtón jöttem be, a vasutról egyenest . . . Azt hittem Edith, ő mindig fehérbe jár . . .

A leány teljes nagy ágában kiegyenesedett. Olyan volt, mint egy hatalmas, szép szobor. Keze, arcza jéghideggé vált, minden csöpp vére

RÁDIUM. Már a régiek sejtettek némely ritka ásványvizben oly titkos gyógyerőt, melyet mágneses jelenségekkel magyaráztak. Az igazi okot azonban csak a legujabb korban ismerték meg, amidőn néhány gyógyforrásban r á d i u m o t fedeztek fel. Hazánkban ezen csodás elem eddig egyedül a Schmidthauer-féle **IGMÁNDI**-keserüvizben találtatott s igy érthető a vele elér hető meglepő gyógyeredmény. Már fél pohárral használva eltávolitja a gyomorban és belekben fészkelő sokféle betegség csiráját s ezzel elejét veszi a baj kifejlődésének. Mint ivó kúra gyomor és bélbajokban, továbbá **elkövéresedés, szivelhályosodás** s azzal járó **fulladásnál sárgaság, máj-** és **lépdaganat, czukorbetegség, aranyér, csúz** és **köszvénynél, vérbőségnél** stb. kitünő eredménynyel használható. Kapható Nagyváradon mindenütt. Nagy üveg 50 fillér, kis üveg 30 fillér. Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidhauer Lajos gyógyszerésznél, Komáromban.

Különben is az 1867: XII. t.-czikkben nincs benne szerinte az, hogy német vezényszó lehet. Vezénylet, vezérlet is belszervezet — az más, mint a nyelvkérdés. A nyelvkérdésben bölcsen, nem határoztak. Pár év előtt aggódva nézte e kérdés fölvetését, de ha fölvetették, a jognak szempontjából ki kell fejtenünk álláspontunkat.

A kibontakozás legnehezebb akadálya ez. E kérdéssel foglalkozott már akkor, mikor nem is gondolta, hogy ide a Házba visszakerül, ahol — bevallja — nem a legkellemesebb napokat töltötte. (Derültség.) Felolvassa egy régi czikkét. Keresni kell az ellentétek elsimitását. Történelmi visszapillantást vetve, azt mondja: magyar nemzeti szempontból nem a vezényszó a legfőbb, hanem az *ezrednyelv*. A magyar hadseregben 7 százalék a magyarul nem tudó. Nem sok kell, hogy az összes magyar ezredekken magyar legyen az ezrednyelv s akkor a nemzetiségek is megtanulván magyarul, akkor terjeszthetik a magyar nyelvet. Csak akarni kell, akarni a dinasztiának is, mert annak biztos alapja csak az egységes magyar nemzeti állam lehet, nem pedig a szétszakadozott Ausztria. Megérti — hiszi — ezt a király, hogy ez nemcsak a mi érdekünk, hanem a két Monarchiáé is. — A horvát nyilatkozattal szemben majd fölveszik a harczot, melyet ők megkezdtek. Addig, mig az egységes nemzeti államot kiépiteni nem segitenek, nem fognak a nemzetiségek kapni.

Vlád Aurél: Miniszterelnök lesz?

Bánffy: Nem leszek. Ki van zárva, mert a viszonyok olyanok, s akaratom sincs meg hozzá. De azt állitom, hogy bárki lesz a kormányon, *vissza fogjuk szoritani a nemzetiségi törekvéseket.* (Taps a balon.)

Felolvassa ezután Bánffy a hadseregre vonatkkozó régebbi törvényeket, hosszas visszapillantást vett a hagsereg fejlődésére, a nemzet magyarositó törekvésére, melyekben biztositotta magának a jogot a nyelv tekintetében is. A király jogai fokozatosan nőttek, anélkül, hogy a nemzet lemondott volna róluk. Ez a jog ma is fennáll s a nemzet követelheti. Azért fordulunk a felséghez, hogy e kérdés meg nem oldása nélkül az alkotmányban való hitünk meginog. Tisztáztassék, látszólag van e csak parlamenti alkotmányunk? Reméli, megtaláljuk az összhangot korona és nemzet közt, nem kell meggyőződnünk, hogy hosszu parlamenti küzdelmünk hiábavaló volt, mert a koronát olyan tanácsadók veszik körül, kik nem tudják neki megmagyarázni, hogy e nemzetnek milyen jogai vannak. (Taps a balon.)

Szünet.

Dániel Ernő báró sajnálja, hogy Bánffyval nem ért egyet, de nem foglalkozik vele, mert sokáig együttmüködtek, emlékek füzik hozzá. A szabadelvüpártot védi. 67 óta olyan munkásságot fejtett ki, mely Európában páratlan. A felirati javaslatra áttérve, annak előzményeiről szól. A kormány három hónapja lemondott s a legnagyobb veszedelmek kilátása közt késik az uj kormány kinevezése.

Kiáltások: Önök késleltetik.

Dániel Ernő báró: Hiszen a koalicziónak programmját sem ismerjük. Kossuth azt mondta tegnap, aki látni és hallani akarja, az láthatja és hallhatja. Ő akarja látni s hallani s nem képes.

Rákosi Viktor: Ostoba komédia! Nem tudja, mit akarunk? (Nagy zaj.) Kinek komédiázik? Jól tudják, mit akar a nemzet!

Dániel Ernő: helyteleniti a felirati javaslatot, mert nincs felelős kormány, mely a királyt informálhatná katonai dolgokról. Nem fogadja el a javaslatot.

Vészi József: Személyes kérdésben szólalt fel és kijelentette, hogy az önálló vámterületnek tántorithatlan hive s ez nem ellenkezik a szabadelvüpárt programmjával sem.

Károlyi Sándor elfogadja a felirati javaslatot.

Molecz Dániel elismeri, hogy most felelős kormány hiányában nincs sok értelme a felirat küldésének, mert a király nem határozhat igy. De azért mégis támogatja a felirati javaslatot, mert azt nem tartja a szabadelvüpárt programmpontjaiba ütközőnek. Tudja, hogy a javaslat elfogadásával ellenkezésbe jön a szabadelvüekkel és ezért levonja a konzekvenciákat és kilép a szabadelvüpártból. Isten veletek hű fegyvertársaim! — Kiáltja a jobb oldal felé. (Taps az ellenzéken.)

Isten veled Dani! — kiáltják vissza a szabadelvüek.

Két órakor az elnök az ülést bezárta és elrendelte a vita folytatását a legközelebbi ülésre.

Zichy Jenő gróf Nagyváradon.

— A biharmegyei függetlenségi és 48-as párt szervezkedése. —

Nagyvárad, május 6.

Gróf *Zichy* Jenő tegnap este a 7 órai gyorsvonattal Nagyváradra érkezett, hogy ma délelőtt 10 órakor a Zöldfában részt vegyen a biharmegyei függetlenségi és 48-as párt szervezkedő nagygyülésén.

A gróf fogadtatására *Nadányi* Károly szervező bizottsági elnök vezetésével megjelent a szervező bizottság. A nagyváradi 48-as párt és a polgárság nagy számban jelent meg a fogadtatásra.

A párttagok közül többek között ott voltak: *Nadányi* Jenő, *Farkasházy* Zsigmond, *Kerekes* Elek élesdi pártelnök, *Sebes* Gyula tenkei pártelnök, *Pácz* Sándor, *Halász* Lajos *Sas* Ede, *Vizi* Loránd s még nagyon sokan. *Glacz* Antal a csanádmegyei ellenzékiek deputációjának élén jelent meg a perronon. A kir. kath jogakadémia polgársága is nagy számmal jelent meg a pályaudvaron *Fényes* Ödön és *Südy* Tibor elnökök vezetése alatt.

A gyorsvonat este 7 óra 7 perczkor érkezett be a pályaudvarra, a jelenvoltak harsány éljenzése közepette.

Zichy Jenő grófot a szervező bizottság és a függetlenségiek nevében *Nadányi* Károly üdvözölte, megköszönve a grófnak szivességét, hogy elfogadta a függetlenségi párt diszelnökségét.

Zichy Jenő gróf meleg szavakban köszönte meg a szives fogadtatást és a párt bizalmát, mely oly diszes, kitüntető állásba akarja őt helyezni.

Előre is igéri, hogy a párt érdekében fog müködni, Magyarország népének boldogulására.

A gróf szavai után óriási éljenzés hangzott fel.

Zichy Jenő társaságában Nagyváradra érkeztek *Elek* Gusztáv nyug. ezredes, peterdi nagybirtokos, *Kemény* Gyula, *Illés* Bálint, *Marjai* Péter, *Szatmári* Mór és *Balogh* Mihály országgyülési képviselők és *Merza* Márton.

A gróf és kisérői a Pannonia szállodában vettek lakást, hol Zichyt a jogakadémia polgársága üdvözölte. A pályaudvari fogadtatáson a demokraták is megjelentik *Fried* Ferencz titkár vezetésével.

A kamara az önálló vámterületért.

— Az iparosok és kereskedők választójoga. —

A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara a legutóbbi teljes ülésén, *Bertsey* György alelnök inditványára elhatározták, hogy az önálló vámterület mielőbbi létesitése és a választói jognak az összes önálló iparosok és kereskedők részére leendő biztositása iránt feliratot intéz a képviselőház s annak benyujtására *Kossuth* Ferenczet, mint az egyesült ellenzék elnökét kéri fel.

A kamara elnöksége már eleget tett a teljes ülés határozatának s a következő feliratot küldötte el Kossuthoz:

Mélyen tisztelt képviselőház!

A tisztelettel alulirott kamara fennállása óta mindig tudatában volt annak, hogy hazánk vagyonosodásának és közgazgasági fejlődésének biztos talaját csakis olyan közgazdasági politika készitheti elő, amely számot vet mindazon hatalmas feljesztő erővel és hatótényezővel, amikből valamely nemzet közgazdasági önnállósága fakad.

Azt is mindig szem előtt tartotta a tisztelettel alulirott kereskedelmi és iparkamara, hogy az ily közgazdasági politikának irányitója csakis a különböző gazdasági ágak kölcsönhatásából eredő harmonia lehet és hogy a közgazdasági függetlenség sohasem alkotható meg oly alakulattal, amely az egyik közgazdasági ág rovására más közgazdasági ágnak jogtalan előnyöket biztositana.

Ezen komoly megfontolások mellett is többizben juttatta már kifejezésre a tisztelettel alulirott kamara ama meggyőződését, hogy közgazdasági függetlenségünk egyik legjelentősebb emeltyüje a külön vagy önálló vámterület volna. Felterjesztésekben és évi jelentésekben többizben hangoztattuk már ezen meggyőződésünket és erős hittel s egyre izmosodó nyereménnyel vártuk a hazai társkamarák által is vallott ezen meggyőződésünk kalászba eredését, megérését.

Ime, nem hiába hittünk, nem hiába reménykedtünk; a mélyen tisztelt képviselházban többségen ülnek a nemzet választottjai közül azok, akik a külön vámterületnek mint gazdasági függetlenségünk egyik kiváló eszközének nagyfontosságát felismerték s velünk együtt e hatalmas faktor életbehivását szükségesnek tartják.

Jól tudjuk bár, hogy a mi biztató szavunk nélkül is tudja a nemzet képviselete hogy a nemzet által reábizott fontos érdekterhét is védése s idevágólag a külön vámterület megvalósitása elől ki nem térhet és hitünk szerint kitérni sem óhajt: mindezáltal indittatva érezzük magunkat, ha másért nem, csupán azért, hogy ujból bizonyságot tegyünk a kamara

---

szivébe futott, hogy szinte hallatszott a dobbanása. Ajka lángolt, valami szörnyüt akart mondani annak a másiknak, a szintén hatalmas, szép erős embernek, de a tekintete lebéklyózta. Csönd. A csöndnél is nagyobb csöndesség.

Csak a levelek suttogtak, a virágok apró szirmai tapsoltak örömükben: ime két ember, a kiket egymáshoz vezérelt az őserő, melylyel telve a lég minden legkisebb atmoszférája . . .

Edith meglehetős közömbösen fogadta a vőlegényét.

Ő mindig fázott s panaszkodott, hogy nászutra okvetlen délre menjenek. Nizzába talán . . .

Esetleg egy hónap mulva megtarthatják az esküvőt. Még a héten elintézi az összes toalettdolgokat.

Csöngetett a szobaleánynak.

— Mondja meg kérem Berta kisasszonynak, készüljön a próbákra.

A leány furcsa, zavart arczczal jött fel:

— Kérem a kisasszony szobájában ezt a levelet találtam.

És átnyujtotta. Majd hozzátette: nagysága kérem, a kapus látta is, amint ma jókor reggel a kerti ajtón keresztül ment egyenesen a szántóföldeken, a vasutállomás felé. A csomagját is maga vitte.

Edith egy perczre tétovázott, de azután arrogáns hangon kiadta a rendeletet:

— Anna kérem, nézzen körül, nem hiányzik-e valami?

fennállása óta vallott felfogásunkról és komoly meggyőződésünkről, azon tiszteletteljes kérelemmel járulni a mélyen tisztelt képviselőházhoz, hogy az önálló, illetve külön vámterület kérdését mielőbb komoly tárgyalás alá venni és kellő előkészités után hazai közgazdasági függetlenségünk előmozditása végett minél hamarabb megvalósitani sziveskedjék.

Hogy pedig a nemzet vagyonosodására és jövőjére elhatározó befolyásu közgazdasági politika a jövőben biztos alapra fektethető legyen és a nemzet ily irányu akarata biztosabb és állandóbb gyökeret ereszszen hazánk jólétének ezen talajába, szükségesnek és kivánatosnak tartjuk, hogy a nemzet akaratának kifejezésre jutásánál az eddiginél jobban érvényesüljenek a közgazdasági élet különböző ágaiban munkálkodó egyének óhajtásai és véleményei.

Ugyanezért kérnünk kell a mélyen tisztelt képviselőházat hogy az ez idő szerint érvényben levő választási törvények hatályon kivül helyezésével oly uj választási rendszer minél sürgősebb törvénybeiktatása iránt intézkedni sziveskedjék, mely mellett a nép minél szélesebb rétegei jussanak választói jogosultsághoz, de minden esetre választói jogosultsággal birjanak a közgazdasági élet egyedei, s ezek között, minden cenzus előfeltételétől mentesen, legalább is az önálló kereskedők és iparosok.

Fenti kérelmeinket megujitva, vagyunk hazafias üdvözlettel:

Nagyvárad, 1905. május hó 4-én

A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara:

Huzella Gyula, kir. keresk. tanácsos elnök. Dr. *Sarkadi Lajos,* titkár.

UJDONSÁGOK.

Uram! Istenem! . . .

(!) Igy, meg aztán Mindenható, Egek Ura, Teremtőm stb. szóval szokta a földi halandó a világ teremtőjét, Istent megszólitani. Es mindig, feltéve, hogy hivő keresztény ember ir róla — nagybetüvel.

A szabadkőmüves stilisztika, meg grammatika azonban azt mondja, hogy az Isten csak egy fogalom, mint a levegő. Ha tehát a levegőt kis betüvel irjuk, mint nem tulajdonnevet, ugy kell irni az Isten nevét is, mert az sem tulajdon név. Es igy az ilyen szellemü napilapok, más lapok, könyvek és minden fajta nyomdai termékek kövezkezetesen sohasem igy irják: Isten, hanem igy: isten. Na igen, mert máskép nem volnának felvilágosodottak, nem volnának szabad gondolkozók, és nem volnának liberálisak . . .

Egy pár nap óta ez a felvilágosodottság kezd magához következetlen lenni.

A tavalyi száraz és aszályos esztendő előhirnökei kezdenek mutatkozni. Szép május hava, melynek minden esőcseppje aranyat ér, kánikulai hőséggel zudult a nyakunkba. Es minden biztató remény nélkül, hogy kapnánk egy kis esőt.

Kétségbe van esve mindenki. Mi lesz velünk, ha a tavalyi esztendő fog megismétlődni? Ennek az általános rettegésnek adnak kifejezést a lapok is kivétel nélkül. Még a felvilágosodottak is.

Adj Uram esőt!

Ha csak az Isten meg nem könyörül rajtunk!

Igen?!

Hát a fogalom rögtön tulajdonnév lesz, ha baj van? Ha jó az idő, ha kedvezők a gazdasági viszonyok, akkor csak per isten? Ha pedig nem, akkor alázatos kérő hangon forduljunk az egek Urához, a teremtő Istenhez?

Micsoda következetesség ez?

De legfőkép micsoda vakság?

Hát azt hiszik, hogy azt a ravasz nyöszörgést, képmutató siránkozást ott fenn a magasban — éppen most veszik majd kiengesztelődve:

Hiszen jellemes ember is utálattal fordul el az ilyen gyáva, mimikri modortól.

Most hintsenek akácz virágokat és énekeljenek kórusban:

A Világ Egyetem Nagy Alkotó Mesterének Dicsőség!

TÁJÉKOZTATÓ.

Máj. 7. A biharmegyei függetlenségi párt alakuló nagygyülése. (D. e. 10 órakor a Zöldfában.)

* **Választások a városnál.** A pályázati idő tegnap járt le a Nagyvárad városánál megüresedett pénztárnoki, pénztári ellenőri és I. oszt. számtiszti állásokra s csütörtökön, *május hó 11-én* a közgyülés választás utján tölti be az állásokat. A történt sajnálatos események után a törvényhatósági tagok bizonyára nagyon elbirálják, hogy kit ajándékoznak meg bizalmukkal. Pályázó van elég. A szabályszerü határidőben pályáztak a pénztárnoki állásra: *Jablonszky* Emil adópénztárnok, aki már közel 25 év óta szolgálja éppen a pénztári szaknál a várost; s több izben elismerést érdemelt ki pontosságával: — *Jelinek* Géza tb. alszámvevő, aki már egy évnél régebben mint helyettes pénztárnok müködik s a legutóbbi vizsgálat alkalmával teljes elismerésben részesült; — *Papolczy* Ferencz I. alkapitány, aki más szakban ugyan, de már több mint 15 éve áll a város szolgálatában s buzgó, kitünő tisztviselő; ezeken kivül pályáznak még *Szántó* Lajos közgyám és *Szőke* András alkapitány, mindketten szorgalmas, kitünő tisztviselői Nagyvárad városának. — Az ellenőri állásra szintén több pályázó van. Ifj. *Márkus* János ügyosztály vezető számtiszt, akinek hosszu, ügybuzgó szolgálata mellett államszámviteltani vizsgálata és kiváló tehetsége van; *Altnöder* Vincze számtiszt, az adóhivatal egyik legkiválóbb tisztviselője, *Klemens* Péter számtiszt, aki jelenleg is mint helyettes ellenőr teljes megelégedésére tölti be feladatát, végül pályázik még *Dicker* Illés pénztári segédtiszt. — Az I. osztályu számtiszti állásra pályáznak: *Altnöder* Vincze, *Garay* Géza, *Kopóczy* Endre számtisztek és *Juhász* Elemér villanytelepi segéd könyvvezető:

* **Az uj gör. kath. püspöki aula háznagya.** Dr *Radu* Demeter püspök *Nyes* Mózes kanonokot, tekintettel egészségi állapotára, eddig viselt háznagyi hivatalától fölmentette s helyébe *Darabanth* György, püspöki könyv- és irattárnokot nevezte ki. Ő méltóságának választása egyik igen rátermett és minden tekintetben érdemes papjára esett, ki eddigi nehéz hivatalait is példás ügybuzgalommal végezte. Az aránylag fiatal háznagynak e kitüntetése örömére szolgál minden ismerősének és tisztelőjének.

* **A jövő évi választók névjegyzéke.** Nagyvárad város jövő évi választóinak névjegyzéke május 5-ike óta van közszemlén kitéve a városi közigazgatási kiadó hivatalban. Egy évben sem tekintették meg annyian a névjegyzéket, mint ezen a pár napon. Egyik polgár a másik után keresi fel a hivatalt e végből, ami a közügyek iránti érdeklődést mutatja. Ajánljuk is polgártársainknak, hogy minél többen győződjenek meg választói jogosultságukról, mert merő véletlenségből is kimaradhat bárki a jegyzékből. Emlékszünk egy esetre, mikor s most már néhai báró *Dőry* József főispán maradt ki elnézés folytán a választók névjegyzékéből.

* **Primitia.** *Panovits* Leontin, a gör. sz. kat. finevelő-intézet tanulmányi felügyelője, képezdei tanár, kit *Radu* püspök a husvéti sz. ünnepek alatt szentelt áldozópappá, ma mutatja be a Mindenhatónak első szent miseáldozatát gör. kath. finevelő-intézet templomában. A manuductori tisztet dr *Laurán* Agoston pápai praelatus, intézeti főkormányzó fogja betölteni, ugyancsak ő tartandja az alkalmi szent beszédet is. Mise alatt a növendékpapok énekkara egyesitve a tanitójelöltek énekkarával, Worowchievich-Dima chorusát fogja énekelni.

* **A városi tisztviselők fizetésrendezése.** Az ország összes városaiban felszinre került a városi tisztviselők fizetésrendezése. Nagyvárad város tanácsa a polgármestert, főjegyzőt és főszámvevőt bizta meg, hogy dolgozzon ki egy javaslatot fizetésrendezés ügyében. *Bordé* Ferencz főjegyző már kidolgozott egy javaslat-tervezetet, azonban csak akkor nyujtja a kiküldött bizottság elé, ha a napidijasokról is elkésziti a szabályrendeletet. Rövid időn belül ezzel is készen lesz s a városi közgyülés után a pénzügyi szakbizottság elé kerül az egész javaslat.

* **Egyházi kitűntetések.** A »Hivatalos Közlöny« tegnapi száma közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a király *Nemcsek* Ferencz nyitrai székesegyházi kanonok és granadai főesperesnek az odoni czimzetes prépostságot, *Horváth* Viktor szepesi székesegyházi kanonoknak a boldogságos Szüz Mária szigeti, Buda melletti Szent Mihály arkangyalról nevezett czimzetes apátságot, *Melles* Emil főesperes és szatmárnémeti gör. kath. plébánosnak a Megváltóról nevezett szegszárdi czimzetes apátságot adományozta.

* **A minta iskola.** A nagyváradi iparos tanonciskola egyike Magyarország legkiválóbb iparos tanoncz iskoláinak. Szervezése, berendezése, szakvezetése valóban mintaszerü. Ebben különösen érdeme van az ipariskola ügybuzgó igazgatójának *Szűts* Izsónak és a vezető tantestületnek, nemkülönben az iparoktatási bizottságnak és a város áldozatkész polgárságának. Hogy e nagyváradi iparos tanonciskola valóban mintaszerü, ezt nemcsak mi nagyváradiak állitjuk, tudják ezt nagyon jól a miniszteriumban is, amit bizonyit az a körülmény, hogy *Trájtler* Károly a közoktatásügyi tanács tagja, a miniszterium kiküldöttje gyanánt tegnap érkezett le városunkba abból a czélból, hogy az iparos tanonciskola szervezetét, vezetését tanulmányozza s meggyőződést szerezzen magának a tanulók kitünő előmeneteléről. Trájtlerrel együtt érkezett le *Agotai* Béla fővárosi szakreferens, akit a főváros a maga részéről küldött ki a minta iskola tanulmányozására.

* **A révi barlang látogatottsága.** Hogy a hir méltán vette szárnyaira s repitette messze szét az egész országban a révi cseppkőbarlang csodás, misztikus nevezetességeit, semmi sem mutatja jobban, mint éppen a barlang látogatottsága. — A feltárás óta eltelt rövid idő alatt mind sürübben és nagyobb rajokban keresi fel a nagyközönség a világhirü földalatti látványosságot. Most, hogy a tavasz egyszerre jó meleg idővel köszöntött be, egymásután zarándokolnak el az egyes tanintézetek csapatai is a tanulságos barlangba, melyben az E. K. E. már annyira kényelmes utakat, feljárókat, korlátokat, lépcsőket készittetett, hogy ez alkotások folytán a barlangot még gyerekek is minden veszély nélkül járhatják be. Mint értesülünk, a kolozsvári Tanitóképző-Intézet rándul ki vasárnap a ritka szép barlanghoz. Az intézeti tanártestület és az E. K. E. vezetésével 33 növendék fog részt venni a kirándulásban. Reggel 7 ora 13 p indulnak a kirándulók Kolozsvárról. Réven az E. K. E. révi osztálya gondoskodásából ebédelnek, délután bejáriák a barlangot s este fél 8 órakor érkeznek vissza, bizonyára édes emlékekkel és gazdag tapasztalokkal eltelve.

* **Gépkezelők vizsgája.** A gőzgépkezelők és kazánfütők nagyváradi vizsgáló bizottsága az érdeklődőknek ez uton tudomásul hoz-

za, hogy a legközelebbi vizsga tétel folyó év május 14-én a Moskovits Adolf és fiai tulajdonát képező Adriai gőzmalomban Nagyváradon fog megtartani, A vizsga fenti napon reggel 9 órakor veendi kezdetét. Felhivatnak mindazok kik-e vizsgán részt venni óhajtanak, miszerint az ez iránybani kérelmet az ahoz tartozó mellékletekkel együtt a vizsga tétel napjáig a m. kir. kerületi iparfelügyelőséghez Nagyváradra adják be, esetleg az ez iránybani kérelmek a vizsga tétel napján direct a vizsgáló bizottságnál is a jelentkezés alkalmával benyujthatók. a vizsgáló bizottság elnöke. *Pozsonyi* László m. kir. kerületi iparfelügyelő.

* **Megostromolt mulatóhely.** Borzalmas verengzés történt tegnap éjjel egy Vitéz-utczai mulatóban, melynek két áldozata van. Tegnap este *Kardos* Gyula faczér fodrászsegéd több czimborájával a vitéz-utczai Dombi-féle mulatóba ment, hol sört kértek a gazdától, kinek nem levén italengedélye, megtagadta a kiszolgálást. A fiatal emberek erre dühbe jöttek és beverték a mulató udvarra nyiló ablakait. *Dombi* László a káros feljelentette a garázda fiatalembereket a rendőrségnél az ablaktörések miatt. Kardos még a délután folyamán tudomást szerzett arról, hogy feljelentette Dombi őket rendőrségnél s ezért bosszut esküdött ellene. Kardos szövetkezett tiz-tizenkét társával, hogy megbosszulják magukat a mulatótulajdonoson. Ugy is történt, este 10 óra felé a fiatal emberek lementek a Dombi-féle mulatóba s közülök kettő a szalonba ment és tiz üveg sört kértek. A tulajdonos megtagadta a kiszolgálást, mire *Bernáth* János csavargó kétszer a levegőbe lőtt revolveréből. A lövés jel volt a többi fiataloknak, kik dorongokkal és kövekkel a mulató házra rohantak s azon mindent összetörtek, mi csak összetörhető volt. Dombi László tulajdonos, hetesével *Szabó* Imrével az ostrom közepette az utcza felőli ablakhoz mentek s lövöldözni kezdtek ki a támadókra, kik ugyancsak lövésekkel válaszoltak. Az óriási lövöldözésre a Rédey-kerti sztrájktanyáról több kőmüves és napszámos a lövöldözések szinhelyére ment kiváncsiságból. A környéken veszedelmes volt a járkálás, mert csak ugy sivitottak a levegőbe a golyók. *Csikós* József kőmüves segéd és *Tioszki* József közelebb mentek a lövöldözőkhöz, de vesztükre, mert *mindkettőjüket meglőtték*. Csikós a mellén kapott sebet, Tioszki pedig a lábán. Az esetről rögtön értesitették a rendőrséget és mentőket, kik rögtön a helyszinre siettek. A rendőrségnek kivonult a teljes készenléte *Papolczy* tb. főkapitány vezetése alatt. A rendőrség a vérengzők közül letartóztatta: *Szulán* Sándort, *Bernáth* Jánost, *Dombi* Lászlót, *Pásztor* Jánost, *Szabó* Imrét, *Rácz* Jánost és *Révész* Jánost. A többi merénylőnek sikerült elmenekülni. *Csikós mig a mentők a kórházba szállitották, utközben meghalt.*

* **Orrszirtmerevedés.** Egy bohém természetü víg kedvü állami tisztviselőt mostanában elhelyeztek városunkból. Nagy alakján kivül különös ismertető jele még neki a nagy orra is. Jó barátai elhatározták, hogy az utolsó nap, nagy bucsu lakomát tartanak. A mi emberünk azonban nem akarván kifogás alá esni a bucsulakomán, naponkint próba bucsukat rendez, hogy a nagy bucsun teljesen kifogástalan legyen.

Egy ilyen próba bucsun történt. Szép számmal ültek együtt, és a czigány szépen lassan húzta. Hogy hogy nem, a társaságban szóba jött valahogy a nyakszirt merevedés. Beszéltek, tárgyaltak róla, csak a mi emberünk ült szótlanul, csendesen. Elmerengve a czigány játékán, gondolkozva az eltöltött szép napokról, jó embereiről, melyek idestova csak majd mint emlékek fognak lelki világában élni.

Egyszerre csak megszólitja az egyik.

— Hát te mit busulsz? Tán valami bajod van?

Szótlanul, csendesen csak lehorgasztotta a fejét és nem válaszolt.

Fontoskodva, nagyképüen szólalt meg egy másik:

— Hát nem látjátok! Ez a szerencsétlen megkapta a ragályt. Kiütött rajta az orrszirtmerevedés.

* **A budapesti iparos-kör disztagjai.** Tegnap, szombaton délelőtt 10 órakor a budapesti iparoskör választmánya jelent meg Thék Endre alelnök vezetésével, hogy átnyujtsák Apponyi Albert grófnak, Kossuth Ferencznek és Justh Gyulának a kör disztagságáról szóló jegyzőkönyvi kivonatot. A kör disztagjává megválasztott három politikust a képviselőház elnöki szobájában Thék Endre üdvözölte, kiemelve a három disztag kiváló érdemeit. Az iparosság teljes bizalma kiséri megválasztott disztagjai tevékenységét, a melynek jeléül kéri, hogy vegye át jegyzőkönyvük kivonatát. Justh Gyula megköszönte a kitüntetést. Minden olyan ország, — ugymond — mely nyersterményeivel kivitelre szorul, az közgazdaságilag mindig függő viszonyban van, nem lehet erős, ennélfogva gyengesége érzetében mindig csak más államnak járszalagján haladhat előre. Ezen csak a külön vámterület segithet, ezért erejétől telhetőleg küzdeni fog. Apponyi Albert és Kossuth Ferencz biztatják a küldöttséget, hogy az önálló vámterületért nagyobb akcziót fejtenek ki, azután a küldöttség eltávozott.

* **A hét humora.**

A velenczei találkozó.

Tittoni Goluchovszkyhoz: Az abáziai eszmecsere után azért kerestem ezt a találkozást kedves kollega ur, hogy visszacseréljük az eszméinket. Mert tetszik tudni, nagyon rosz cserét csináltam.

*

Elhibázott élet.

Regényiró: (olvassa a lapokban, hogy mennyit irnak a rétsági postarablókról.) Most látom csak mennyire elhibáztam az életemet. Ha azt akartam, hogy bővebben foglalkozzanak velem a lapok, nem egy háromkötetes regény megirását kellett volna elkövetnem, — ha nem egy kis postarablást . , .

*

Karrier.

A primadonna: Bucsuzni jöttem, papa. Szentpétervárra szerződtem s estére utazom.

Hordár: Ha jó sorsod lesz, kedves leányom, ne feledkezzél meg a te szegény öreg apádról. A számom 273.

*

Különös.

— Furcsa ember ez a Rozdesztvenszky.

— Miért?

— Hol franczia, hol meg kinai kikötőben sérti meg a semlegességet. Ez már ugy látszik, az egész világgal összeakar tüzni, csak éppen — Togóval nem,

*

Kérvény.

A bécsi lapok vezérczikkirói kérvényt adtak be a magyar képviselőházhoz. Azt kérik az országgyüléstől, hogy nyugdijat szavazzon meg nekik, mert a magyar képviselők eleszik előlük a kenyerüket. Hónapok óta ők irják a bécsi lapok vezérczikkeit.

x **A zugfirkászok ellen.** Iparosok, kereskedők, de meg minden más foglalkozásbeli emberek számtalanszor állanak olyan hivatalos ügy elintézésének szükségessége előtt, amelylyel ennek csekélységénél fogva ügyvédhez fordulni nem akarnak, de maguk eljárni benne még sem tudnak. A közönség ilynemü ügyeinek elintézésére vállalkozik a Szent-László tér 5. sz. ház I. emeletén most megnyilt »*Informáló és okmányszerző iroda, esketési, katonai és adásvételi ügyvivőség*«, melynek tulajdonosa *Sándor* Ábrahám volt állami anyakönyvvezető, jegyző és ügyvédseged nagy szakavatottsággal végzi a reá bizottakat. Az iroda munkakörét a lapunk mai számában közölt hirdetés részletesen tárgyazza. A nagy vállalato., mely nagyban szolgálja a közönség kényelmét, s egyuttal megóvja a sok zugfirkásztól, ajánljuk mindenki figyelmébe.

Pannonia étterem és télikert.

Első minőségü **Dréher-féle KORONA-SÖR**, termelőktől beszerzett **kitünő BOROK**; továbbá izletes villás-reggeli **zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.** Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

x Felhivjuk a t. olvasó közönség figyelmét **Mitteiler Ede** férfi-szabó mai számunkban közölt hirdetésére.

x **203 millió 895.000 korona.** Ezt az óriási összeget fizette ki a m. kir. osztálysorsjáték nyolcz esztendős fennállása alatt. Ha a magyar sorsjáték tevezetét másokéval összehasonlitjuk, el kell ismernünk, hogy a mi sorsjátékunk az egész világon a leggazdagabb. Nemcsak azért, mert itt találjuk a legnagyobb nyereményt és mert oly nagyok a főnyereményei és mert szerencsés esetben egy milliót is lehet nyerni (ilyen esélyeket a világ egyetlen sorsjátéka sem nyujt), hanem főleg azért, mert tervezete valóban zseniálisan van kidolgozva. A $14\frac{1}{2}$ millió koronányi óriási pénzösszeg lehatol a nép legalsó rétegéig. Nyolcz évi fennállása alatt az osztálysorsjáték szerencse-intézménynyé lett, mely nagy hivatást teljesit. Egy pillantást kell csak vetnünk a XVI. sorsjáték ma közzétett tervezetére, hogy meggyőződjünk róla, mily előnyös az ezen sorsjátékban való részvétel.

x **Felhivjuk** t. olvasóink szives figyelmét *Debreczeni Lajos* jó hirü géplakatosnak a mai számunkban közölt hirdetésére.

x **Parczellázás és telepités.** Örömmel hivjuk fel Bihar megye és az egész fajmagyarság figyelmét a »Magyar Telepitő és Parczellázási Banknak« lapunk mi számában megjelent, tájékoztató hirdetményére. Végre, egy pénzintézet, mely kizárólag a hazai közgazdaságot és a magyar faj érdekeit szolgálja.

x **Egy válópör vége.** Sokszor tapasztalják a válóperek tudós birái, hogy mily jelentéktelen események a szülőokai annak az »engesztelhetetlen gyülöletnek«, mely a házasfeleket elidegeniti egymástól. A közelmultban is érdekes példája játszódott le »kölcsönös gyülölet« alapján megindult ilyen válóperek egyikének. A talán kissé tulságosan takarékos asszonyka összezördült férjeurával, a »könnyelmü játékossal«, ki szerény jövedelmüket könnyelmü játékra pocsékolja. Az osztálysorsjátékon próbált ugyanis szerencsét a férj, de bizony a szerencse hosszabb időn át sem igen mosolygott rá. Az összekoczczanásból komoly háboru keletkezett, a házasfelek különváltak és már az utolsó tárgyalás folyt a házasság felbontására. Már-már az itélet kimondására került a sor, midőn, ugyszólván az utolsó pillanatban örvendetes hir érkezett a férj számára. A kiváló szerencséjéről közismert Gaedicke A. budapesti bankház közölte vele, hogy osztálysorsjegyére nagy nyeremény esett. Könnyen elképzelhető, hogy az örvenüetes hir hallatára a haragos asszonyka engesztelő boldogsággal borult a »játékos« karjaiba.

x **Kioszk megnyitás, katonazenével.** Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy ma délután fél 5 órakor a *Lloyd kávéház* előtti kellemes »kioszkot« megnyitom, mely alkalomból a *katonazene* közreműködésével nagy *uzsonna hangversenyt* rendezek. Este 8 órától szintén *katonazene* hangversenyez uj és válogatott műsorral. Kitünő fagylalt, valamint jégbehütött italok mérsékelt árak mellett állnak m. t. vendégeim rendelkezésére. A n. é. közönség szives pártfogását kéri mély tisztelettel *Kurtág* Dezső kávés.

x **A viz mint a gyomor- és bélbetegségek óvószere.** Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbetegek legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsiros ételek emésztését gátolja.

A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóviz van hivatva kiköszörülni. Erre azonban a viznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészitse.

Közismert dolog, hogy e czélra a mohai Ágnesforrás a legelső sorban felel meg, mert nem csak kitünő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus viz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes izü borital. Háztartások nagy üvegekben a mohai Ágnesvizet különösen olcsón szerezhetik be.

x Tavaszi és nyári divatos áruk *olcsó beszerzésére* ajánljuk a **Fábry Testvérek** *keresztény áruházát* felkeresni, bővebb felvilágositást a czég mai hirdetése nyujt.

x **Tavaszi kelmékben,** ugyszintén más divatczikkekben gyönyörü választéka van Klein Menyhért előnyösen ismert fiatal kereskedő Szt.-László-téri (Holdas templom mellett) üzletében, melyet meglepő olcsó árban árusit, a miért ajánljuk a t. vevőközönség figyelmébe.

x **A fiumei kávébehozatali társaság** fiók-üzlete már megnyilt. Legjobb kávék ott kaphatók, igen jutányos árak mellett.

x **A leggyorsabb és legkényelmesebb uton** értesülhetnek Kiss Károly és Társa bankházának (Budapest, Erzsébet-körut 19.) üzletfelei az ott vásárolt osztálysorsjegyeknek nyeremény eredményeiről, amennyiben több budapesti napilapban minden egyes huzás alkalmával azonnal leközöltetik a náluk nyert sorsjegyek számait és igy e lapok minden olvasója a leggyorsabban és a legkényelmesebben láthatja, nyert-e és mennyit! Ezenkivül minden vevőnek valamennyi huzás után a hivatalos nyereményjegyzéket ingyen beküldik és a kihuzott nyereményeket azonnal kifizetik. Megbizható, előzékeny és pontos müködésénél fogva tanácsos e szerencsés bankházban sorsjegyeket venni és pedig kabalából ajánlatos, hogy lapunk mai számában megjelent *Kiss Károly és Társa* hirdetéséből a nevük vagy más szerencsés neve mellett álló számu sorsjegyet vegyék meg. A szerencse kiszámithatatlan, hátha épen a kiválasztott számra esik egy nagyobb nyeremény! Kiss szerencséje nagy!

x **Kocsigyár.** A régi Bodánszky-féle, eddig is jó hirnévnek örvendő kocsigyárat kitünő szakemberek vették át, kiknek minden igyekezetük oda irányul, hogy azt olyan mértékben fejleszszék, mely a legmagasabb igényeket is képes legyen e téren kielégiteni. Felhivjuk olvasóink figyelmét a czégnek lapunk mai számában közölt hirdetésére.

x **Szivességet vélünk tenni** a közönségnek, midőn saját érdekében arra figyelmeztetjük hogy a költözködési idényre szükséges összes dolgokat, u. m. *szőnyegeket*, függönyöket, garniturákat, paplanokat és madraczokat, kizárólagosan *Háasz* Manónál, Nagyvárad Zöldfa-utcza elején szerezze be, hol ezen czikkek valóban bámulatos olcsón lesznek eladva.

x **Radium-felfedezés Magyarországon.** A kir. magyar természettudományi társulat chemia ásványtani szakosztályának 1905 márczius 28-iki ülésében Szilárd Béla előadást tartott a Schmidthauer-féle igmandi keserüviz radio-activitásáról, amely szakkörökben nagy feltünést keltett különösen azért, mert ez az első eset, hogy magyar ásványvizben rádiamot mutattak ki.

x **Sok pénzt takarit,** ha mindennemü vásznat, ágynemüt, paplant, takarót, női és férfi fehérnemüt közvetlenül gyárakból rendel. *Kereskedelmi iroda Budapest, Kerepesi-ut 65. I. em*

Uj
butor-ipartelep
Nagyvárad, Szent-László-tér
Rimanóczy-ház (Holdas templom mellett.)
Telefon-szám az egész megyére: 584.
Butor ipar vállalat!
Nagy raktár
modern szalon-, ebédlő-, háló-, fürdőszálloda és mindennemü tükör, réz és vasbutorokban.
Saját mühelyemben készülnek
minden e szakmába vágó kárpitos, asztalos stb. munkák legszolidabb kivitelben, a legjutányosabb árak mellett.
Kiváló isztelettel 1082.
Büchler Márton.

SZINHÁZ.

Heti müsor.

Vasárnap: délután Léghajósok; este Goldstein számi.

Hétfő: Szabinnők elrablása, bohózat, Gyöngyi Izsó utolsó fellépte.

Kedd: Piros bugyelláris, Blaha Lujza első fellépte.

Szerda: Gyimesi vadvirág, Blaha Lujza II. fellépte.

Csütörtök: Mária bátyja, Blaha Lujza III-ik fellépte.

Péntek: Menyecskék, Blaha Lujza utolsó fellépte.

Szombat és vasárnap függőben marad — vendégszereplés lesz valószinüleg.

—

Kritika a szintársulat felett.

A szinigazgatóval kötött szerződés értelmében a szinügyi bizottság május hó elején mond véleményt a virágvasárnaptól szervezett szintársulat felett s birálja meg az ujonnan szerződtetett tagokat. A szinigazgató október elsejéig köteles a bizottság kivánalmait figyelembe venni.

Nagyvárad város szinügyi bizottsága tegnap délután tartott ülésében foglalkozott a szintársulattal s kritika alá vette az ujonnan szerződtetett tagokat. Főleg pedig arra terjeszkedett ki, hogy be van-e töltve minden szerepkör.

Dr *Hoványi* Géza elnöklete alatt Rimler Károly, Mezey Mihály, Harmathy Károly, Stark Gyula, Farkas Izidor, dr. Halász Lajos, dr Kurländer Ede, dr Dőry Ferencz, dr Moskovits József, Beczkay Lajos, dr Várady Zsigmond, Mihelfy Lajos, Somogyi Károly és Eleméry Ferencz voltak jelen.

Elnök beterjesztette a szintársulat névsorát.

Farkas Izidor látja, hogy a szintársulat néhány jó uj tagot nyert virágvasárnap után, de konstatálja, hogy több szerepkör nincsen most sem betöltve. Kifogásolja, hogy Peterdy és Tóth mellett nincs még egy fiatal hősszerelmes, vagy bonvivan, olyan esetekre, mikor pl. Tóth mellett még egy ilyen fiatal erőt kivánna a darab. A koloratur énekes szerepkör sincs kellőleg betöltve.

Somogyi Károly hivatkozik rá, hogy a drámához van elég erő, olyan hősszerelmes, amilyet Farkas kiván, a Nemzeti szinháznál sincs. A koloratur szerepekre szándékosan szerződtetett operett koloratur énekesnőt. Ez meg is felel az ország bármely szinpadán, ilyen szerepkörben. Operákhoz vendég operaénekesnőt szerepeltet az Operából.

Dr *Várady* Zsigmond elismeri Somogyi jóindulatát, sőt egyes szinészek szerződtetéséért köszönetet is mond. Azonban azon jogos kivánsága van, hogy a drámai előadások szinvonalát fel kell emelni a mai alacsony nivóról.

Dr *Moskovits* József teljes elismeréssel van az igazgató iránt, aki nagy áldozatokkal jó szintársulatot szervezett.

Dr *Kurländer* Ede a Szathmáry helyét betöltetlenül látja. Kifogása van a müsor ellen. Egy buffó szerződtetése szükséges.

Somogyi Károly már régen kutat egy hős szerelmes után, de nem bir találni.

Dr *Dőry* szerint az énekesekre van a fősuly helyezve, kéri, hogy a drámai személyzetet szervezze, a mostani kitünő erők kiegészitésével.

Ezután még sokáig vitatkoztak, mig kisült, hogy a drámai személyzet jó, csak a szereposztás és az összjáték nem felel meg.

A bizottság utasitotta az igazgatót, miszerint a drámai szerepkört szervezzze októberig, hogy októberre jó előadásokat mutasson be; a szereposztásra különös gondot forditson, hogy az utóbbi botrányos előadások ne ismétlődjenek.

Kimondotta még a bizottság, hogy a naiva szerepkör nincsen megfelelően betöltve.

Az ülés végén dr. *Hoványi* Géza kérte, hogy még szezon vége előtt a szinügyi bizottság dolgozzon ki egy tervezetet arra nézve, hogy minő drámákat akar előadatni az októberben kezdődő szezonban. Ohajtandó magyar darabokból egy cziklus és a külföldi classikus darabokból egy cziklus. Hiszi, hogy gondos előadásokban ezek kitünően beválnának.

Somogyi Károly igazgató szintén akart erre nézve előterjesztést tenni. A terv már ki is van dolgozva.

Elfogadták az elnök javaslatát s legközelebb e tárgyban tanácskozik a szinügyi bizottság.

—

Gyöngyi Izsó. A budapesti Király-szinház kiváló müvésze két este vendégszerepel a Szigligeti-szinházban és pedig ma vasárnap este egyik legbravurosabb szerepét a Goldstein Számit játsza el és hétfőn a Szabin nők elrablása czimü bohózatban Rettegi Fridolin szinigazgató szerepében bucsuzik.

Mindkét előadás bérletben, rendes helyárak mellett megy.

Blaháné Nagyváradon. Blaháné kedden kezdi meg 4 estére terjedő vendég szereplését a Szigligeti-szinházban. Az illusztris müvésznő hétfőn már Váradra érkezik s kedden este a Piros bugyelláris czimü népszinmüben lép fel először. Az igazgató a Blaha estéket bérletszünetben rendes helyárakkal tartja s a bérlők jegyeit mindig előadás napján déli 12 óráig fenntartja a szinház pénztára, Blaháné vendégjátékaira egyszerre is lehet mind a négy előadásra jegyeket előre váltani hétfőn délután 3 órától a szinház pénztáránál.

EGYESÜLETEK.

A Kath. Kör választmányi ülése. A Katholikus Kör hétfő este 6 órakor választmányi ülést tart, melyre ez uton is meghivja a tagokat az elnökség.

MULATSÁG.

Házi estély a legény egyletben. A Nagyváradi Kath. Legény egylet szokásos házi estélyét folyó hó 7-én azaz ma vasárnap este tartja az egylet Teleky utczai helyiségében. A vezetőség tisztelettel fölkéri az érdeklődőket, hogy meghivó kártyájukat sziveskedjenek magokkal hozni mert csakis ennek előmutatása mellett bocsáttatnak be. Zene pénz 1 korona kezdete este 8 órakor.

TANÜGY.

Képesitő vizsgálat. A nagyváradi kir. rkath. tanitóképzőben az 1904—5 tanévben tartandó képesitő-vizsgálatra jelenkezők, kellően (születési, képzői, erkölcsi, szolgálati és tisztiorvosi) bizonyitvánnyal fölszerelt kérvényeiket az igazgatósághoz nyujtsák be 1905 junius 10-ig. Jelentkezhetnek: a) tanitójelöltek; b, kik engedélyt nyertek. A megjelenés napja: 1905 junius tizenharmadika (13.) reggeli 8 óra amikor az irásbeli vizsgálat kezdődik. Azok részére, kik előzőleg III. évről osztályvizsgálatot tesznek: 1905 junius 9-én irásbeli, 10-én szóbeli magánvizsgálat tartatik. Vizsgálati dijak: a.) az intézet növendékeinek 20 korona; b.) idegeneknek és magántanulóknak 40 korona; c.) oklevél illeték 2 korona, előlegesen fizetendők. Nagyvárad, 1905 május 6. Az igazgatóság.

IPARÜGYEK.

Az iparoktatási bizottság ülése.

Nagyvárad város iparoktatási bizottsága tegnap, szombaton ülést tartott, Ragány János elnöklete alatt.

Jelen voltak: özv. Rechtné-Bauer Zsófia, dr Radó Ignácz, Óváry Lajos, dr Tóth Mihály, dr Dőri Ferencz, Andriska Károly, Ember György, Gábel Jakab, dr Grósz Menyhért, ifj. Cser János, dr Mártonffy Marczell, dr Edelmann Menyhért, Szüts Izsó ipariskolai igazgató és Sztarill János jegyző.

Az előző ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után elnök bejelenti, hogy a kultuszminiszter *Treitler* Károlyt, a közokt. tanács tagját és Budapest székesfővárosa kiküldötte *Ágotay* Béla fővárosi ipariskolai szakreferenst, hogy nevezett szakférfiuk a nagyváradi ipariskolai viszonyokat tanulmányozzák.

Az elnök ezen jelentését örvendetesen vették tudomásul.

A női kereskedelmi tanfolyamról Rechtné Bauer Zsófia igazgatónő tett jelentést. E szerint a tanfolyamnak 24 növendéke van. Az elhalt Vargha Ilona hely. tanitónő állását Bunyitay Mariska hely. tanitónőt alkalmazták a gépirás tanitására.

A tanfolyam évi záróvizsgálatára az elnököt, dr Radó Ignácz és dr Mártonffy Marczell tagokat küldték ki.

Az igazgató jelentésében kéri, hogy jövőben az asztalos tanulók a fafaragásra is tanittassanak. Beszámol a rajzkiállitás és a téli tanfolyam eredményéről. A tanitói karban megüresedett állásokra a jövő évre Vargha Gedeon, Korcsmáros László Katona József, Bárd István, Molnár Béla, Lobermayer Gyula, Sebestyén Dezső, Kovács László alkalmazását határozták el.

Tanonczmunka-muzeum.

Több belső ügy elintézése után dr *Radó* Ignácz biz. tag felemlitette, hogy a tanonczmunka kiállitásokon egyes tanulók az általuk készitett igen csinos munkákat az iskolának ajándékozták. Ezek a munkák egy darabig ott hevernek, azután kidobják.

Helyén való, ha ezek buzditásul, a többi tanulók ambiciójának felköltésére összegyüjtenének. Pár év alatt igen tanulságos és szép muzeum keletkeznék igy. Inditványozza, hogy a bizottság egy ilyen muzeum létesitését határozza el.

Az inditványt egyhangulag, lelkesedéssel elfogadták, s megbizták az elnököt és igazgatót, hogy helyiségről, a szükséges állványokról gondoskodjanak, szóval az ügyet megfelelőleg készitsék elő.

TÁVIRATOK.

A miniszterelnök párbaja.

Budapest, május 6. (Saját tud. távirata.) A gróf *Tisza* István és Pozsgay Miklós ügyében a segédek ma reggel a Nemzeti kaszinóban jöttek össze. Tisza részéről gróf Keglevich István és Gromon Dezső, Pozsgay részéről gr. Zichy Miklós és gróf Zichy Vladimir jelentek meg. Mialatt a tanácskozás folyt, mindakét fél ott volt a képviselőházban.

Pozsgay Miklós tiz óra tájban jött a Házba.

A folyosón akkor még csak kevés számban voltak együtt a képviselők, akik Pozsgait persze rögtön körülfogták és megkérdezték tőle, hogy mi ujság és hogyan áll a párbajügy?

Pozsgay, aki még délelőttre várta kirendelését a párbaj szinhelyére és ezért már szalon öltözetben volt, azt felelte:

— Még magam se tudom! A segédek most tanácskoznak a Nemzeti Kaszinóban és sejtelmem sincs róla, hogy megállapodtak-e már valamiben, vagy sem?

Tisza az ülés elején részt is vett a képviselőház tanácskozásában.

Tegnap este a Nemzeti Kaszinóban folytatott tárgyalások során Tisza segédei kész jegyzőkönyvet hoztak, amelyben az volt, hogy Pozsgay Miklós kijelenti, hogy Tisza egyéni becsületét nem akarta sérteni. Pozsgay segédjei ezt a jegyzőkönyvet ad referendum vették és ma reggel Pozsgaynak bemutatták, aki kijelentette, hogy ilyféle nyilatkozatot nem ir alá, mert ő Tiszát igenis tudatosan sérteni akarta.

Egy másik verzió szerint a mai folytatólagos tárgyaláson Pozsgay segédjei kijelentették volna, hogy felük nem hajlandó lovagias elégtételt adni, hanem csak fegyveres megtorlásra kiállani és ezt azzal indokolja, hogy Tiszának a Házban már sokkal sulyosabb sértéseket kiáltottak oda és azokért nem kért elégtételt és igy lovagias elégtételre nincsen joga.

Automobil szerencsétlenség.

Bécs, május 6. (Saját tud. táv.) Ma a Pratrerben Bouborn herczeg automobiljan Gyurszky mérnök és két gépész hajtott. A sebes vágtatás közben az automobil egy fának ment s a kocsiból kirepültek a bennülők, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a mérnök és az egyik gépész koponyarepedést szenvedtek, melynek következtében a mérnök meghalt.

A Franczia válság.

Páris, máj 6, A Figaro a következőket közli, A válság, a mely rövid idő előtt Delcassé lemondása következtében kitörréssel fenyegetett, ugy látszik, sajnos, ismét küszöbön áll, a mióta Rouvies miniszterelnök kormányfői jogainál fogva valósággal ellenőrizni akarja a külügyeket. Hir szerint Rouvier a külügyminiszternél kevés jóindulatot talált arra nézve hogy őt a diplomácziai tárgyalások folyamatáról informálja. A mi a tárgyalások irányát illeti, hir szerint nehézségek merültek fel a miniszterelnök és Delcassé között. Mivel ezek a nehézségek nem huzódhatnak soká a nélkül hogy nagyobb bajokat ne okozzanak, el lehet készülni arra, hogy Delcassé még a kamara ujból való összeülése előtt lemond, de azt is lehet remélni, hogy Delcassé alkalmozkodik Rouvier jogos követeléseihez, ki mint a miniszterium elnöke, felelősségéből kifolyólag a quai d orsay eseményekről pontos informácziót akar és ezért meg nem engedheti, hogy miniszter elnöki tekintélye a külügyminiszter küszöbén megszünjék. Ha Delcassé lemondása következtében válság keletkeznék, akkor Rouvier a külügyminiszteri tárczát diplomácziai magasállásu hivatalnokának ajánlaná fel, a kit nagyra becsül.

Páris, május 6. A Figaro jelentése szerint a miniszterelnök és Delcassé között felmerült különbségek következtében valószinü a külügyminiszter nemsokára való lemondása.

Nagy tüzvész.

Budapest, május 6. (Saját tud. táv.) Baján ma tüz ütött ki, mely pár pillanat alatt három utcza sorra terjedt. A tüz hatvan házat pusztitott el. A károsok nagyobb része nagyon szegény ember.

Visszalépő nagykövet.

Bécs, május 6. (Saját tud. táv.) Ő Felsége ma külön kihallgatáson fogadta Plunket angol nagykövetet és átvette visszahivó levelét. Délután az uralkodó bucsu látogatást tett a nagykövet nejénél.

Előléptetések a háboruért.

Pétervár, május 6. Ma léptették elő Carszkoje Szeloban a katonai intézetek növendékeit tisztekké és pedig, amint a czár az előléptettekhez intézett beszédében kiemelte, a mandzsuországban elesett tisztek nagy száma miatt a szokottnál négy hónappal előbb. Összesen 1150 hadapródot neveztek ki tisztekké. 357 tisztet a gyalogsághoz, 148 at a lovassághoz és 53-at a hadmérnökcsapatokhoz osztottak be.

Az orosz forradalom.

Varsó, május 6. Tegnap a varsói utczai harczosok további áldozatait temették a Bnudno-temetőben. A rendet sehol sem zavarták meg, noha a gyászmenet élén vörös zászlókat vittek. Délután öt óra tájban ismét néhány áldozatot akartak temetni.

E közben a résztvevők tömege annyira megnövekedett, hogy a rendőrség a kihágásoktól való félelemből a temetést másnap reggelre halasztotta el. A Gryhovszky-utczában a járókelők a kozákokat megdobálták, mire ezek kartácscsal mentek neki a tömegnek.

Uj kormányzók.

Helsingfors, május 6. Borgenström vámfőigazgatót kinevezték Nyland és Rechenberg tábornokot Hyborg kormányzójává.

Kinai vizekre rendelt hajók.

Sidney, május 6. A Kadmus és Klio nevü korvettákat ausztráliai állomásukról a kinai vizekre rendelték.

Német-angol surlódás.

Berlin, május 6. (Saját tud. táv.) A politikai köröket kinosan érinti Renrose Fitzgerald angol admirális egy czikke, amelyben azt fejtegeti, hogy ha Németország flotta- és gyarmatpolitikáját folytatja, elkerülhetlenül háborut idéz fel Angliával, ezért leplezetlenül kijelenti, hogy inkább most ohajtja a háborut, amely kikerülhetetlen, mint évekre kitolva, amikor Németország a tengeren erősebb lesz. Az admirális czikke válasz Thomsen német admirális czikkére, amely támadta Lee britt polgari lord beszédét. A német sajtó egyrészt kárörömmel tárgyalja, hogy ime Anglia fél Németországtól, másrészt azonban meglepetését alig tudja leplezni és védekezik az ellen, mintha Németországnak támadó politikája volna.

Sztrájkok.

Ujvidék, május 6. A helybeli selyemgyár 350 munkása beszüntette a munkát, mert a gyár igaegatója a munkások béremelésére irányuló követeléseket nem teljesiti. A gyár tulajdonosa hazaérkezését várják és azt hiszik, — hogy hétfőig az ügy békésen elintézhető lesz.

Vesey rendőrkapitány tapintatos intézkedése következtében a munkások nyugodtan várják az ellentétek kiegyenlitését.

Budapest, május 6. A Mauthner féle ujpesti bőrgyárakban kiütött munkás sztrájkokra vonatkozólag beavatott helyről a Magyar Távirati iroda a következőkről értesül:

Ugy a Wolfner-gyárban, mint a Mauthner-gyárban tegnap estig a legnagyobb rendben folyt a munka és a mnnkások részéről semmi mozgalom nem volt tapasztalható, a mely a munka beszüntetésére engedett volna következtetni.

A jelen esetben bérharczról szó sem lehet, mert a magyarországi bőrgyárak 30—35 százalékkal nagyobb munkabért fizetneb, mint a monarkia többi államában.

Annál meglepőbb volt ma a munkásoknak az a viselkedése, hogy reggel minden előzetes bejelentés és ok nélkül a munkások nem jelentkeztek.

Annyi bizonyos, hogy a két gyárban történt munkabeszüntetés a Machlup-féle bőrgyári sztrájkkal okozati összefüggésben áll.

A budapesti gyárosok azt hiszik, hogy a bőrgyárakban megkezdett sztrájk hova-tovább a gyáripar más ágazataira is ki fog terjedni, ami annál inkább feltehető, mert a bőrgyárakban a bérviszonyok a külföldi bérviszonyokkal szemben a munkások helyzetét tekintve, a legkedvezőbbnek mondható es semmi anyagi ok nem torog fenn, hogy a gyárosok ellen bérharczot folytassanak.

Ugy a Mauthner, mint a Wolfner-bőrgyárak intézésége érintkezést keres a munkásokkal, hogy a sztrájkbalépés okait kinyomozzák.

Uj albán trónkövetelő.

Konstantinápoly, május 6. Nagy nyugtalanságot kelt az a néhány nappal ezelőtt Skutariból érkező hir, hogy Don Aladro Castriota herczeg Albániában van és a miriditák földjére ment, ahol propaganda czéljaira nagy pénzösszeget áldozott. A Török kormány, mely az albán partokat nem őrizteti, az ujonan felbukkant trónkövetelő utjáról csak akkor értesült, amikor Aladro saját yachtján már a nyilt Adriai tengeren járt.

NYILTTÉR.

Dr. Schwartz Illés

nő- és gyermekorvos,

RENDEL: d. e. 8—9-ig
d. u. 2—4-ig

Kossuth Lajos-utcza
(Mezey-ház)

ÉRTESITÉS.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy

német szücs-üzletet nyitottam,

raktáromon mindenkor e szakmába vágó készmunkák kaphatók és megrendeléseket gyorsan és pontosan készitek el a legjutányosabb árak mellett, ugyszintén szőrme-árut nyári megőrzésre és annak gondozását elfogadom.

Üzletem tűz ellen biztositva van.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve maradtam
tisztelettel:

Zimányi András,

Nagyvárad, Szinház- és Apácza-utcza sarkán
(Dr. Adorján-palota.)

Szóbel Adolf

női ruha és confectió készitési müterem
Nagy Sándor-utcza 4.

Ajánlja a szakmájába vágó női ruhák divatos elkészitését, u. m. utczai és estélyi toalettek, angol és franczia szabásu ruhákat, costümöket, felöltőket mindennemü fazonban.

Vidéki megrendelőktől ruhaderék beküldése kivántatik mérték helyet.

Kitünő tisztelettel:

Szóbel Adolf,
angol és franczia női szabó.

Bumbera Imre

polgári- és papi szabó.

Nagyvárad, uj „Bazár"-épület szinház oldal.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség és Főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy a **legujabb divatu** és a **legjobb minőségü** *ő a v a s z ő* szöveteim raktáron vannak, melyekből a legujabb és legelegánsabb szabás szerinti ruhákat készitem nagybecsü megrendelőimnek.

Különösen felhivom a Főtisztelendő papság figyelmét *sima, fekete* áruimra, melyekből nagy raktárt tartok a **Főtisztelendő papság részére**. Állandóan nagy választék **reverenda czimáda** és egyházi **kvadrátusokból**. Birétum, capuczin, camaura, továbbá Muczétuma legszebb és finomabb selyemből. Továbbá egyedüli raktára a mai ideny legszebb és leszczélszerübb **hit, remény, szeretet övének** (cingulus), mely egyedül **csak nálam szerezhető be.**

Midőn a Főtisztelendő papság és a nagyérdemü közönség becses pártfogását kérem fel kell emlitenem, hogy elvem mindig a jó munka jutányos ár volt, melytől eltérni a jövőben sem fogok.

Nagybecsü megrendeléseiket kérve, maradtam kitünő tisztelettel:

Bumbera Imre,
65 polgári- és papiszabó.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas** ásványviz erre a legbiztosabb óvószer. Elsősorban a **mohai**

ÁGNES-

forrás mint természetes szénsavdús ásványviz, feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuviz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysóknál fogva kitünő szere a legkülönfélébb **gyomor-, légcső- és hugyszervi betegségeknek**. Azért tehát

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **gyomor-, bél- és légcső-huruttól** szabadulni akarunk. *Dr. Kétly.*

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **étványhiány és emésztési zavarok** állanak be. *Dr. Gebhardt.*

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha a **vesebajt** gyógyitani akarjuk. *Dr. Kövér.*

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **májbajoktol és sárgaságtól** szabadulni akarunk. *Dr. Glass.*

Háztartások számára másfélliteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden *kétes értékü mesterségesen szénsavval telitett viznél*, sőt a szódaviznél is *olcsóbban adja*, hogy az *Ágnes-forrás vizét* a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz. ***Kedvelt borviz.***

Kapható minden füszerüzletben és elsőrangu vendéglőben.

Főraktár Nagyvárad és környékére *Janky Antal* utóda *Kiss Károly* urnál. Ugyanitt *ingyen* kapható az *Ágnes-forrás* diszes kivitelü ismeretető füzete.

Nincs lehetetlenség!

Ez már igazán ritka alkalom.

Használja is azt ki minden vevő!

Ilyen ritka alkalom rég volt és soká lesz hogy még **órát** és **ékszert** is gyári áron alól lehessen beszerezni. Miért? Mert a napokban a Kleinféle óra és ékszer raktáron levő tárgyakat árverésen megvettem. És igy mindenki kevés pénzért szép **ajándékot** vásárolhat. Nagy tömeg óra, arany és ezüst gyürük fülfüggők, lánczok, karpereczek, joujouk, evőeszközök, stb kerülnek eladásra. Továbbá szemüvegek, viz-, láz-, és szoba-hőmérők leszál-

litott árban. Törött vagy ócska aranyat vagy ezüstöt pénzért, vagy cserébe a legmagasabb árban beváltom. Ora, ékszer és látszer javitás pontosan, jótállás mellett elkészittetik. — Minden verseny kizárva.

FREUND BENJAMIN

müórás, ékszer- és látszerész.

Nagyvárad, Fő-utcza, Széchenyi szálloda.

MEGNYILT

az „Első nagyváradi

czipő- és csizmagyár"

Moskovits Farkas és Tsa

kicsinybeni eladási üzlete

(Kossuth-utcza, régi rendőrségi épület.)

midenféle **czipő** és **csizma** kapható a legfinomabbtól a legdurvábbig, a legkisebbtől a legnagyobbig, **eredeti gyári szabott árakon, kizárólag kézimunka.**

Telefon: 417. Telefon: 417.

Telefon az egész megyére: 204. sz.

Gazdálkodók

el ne mulasszák

a cséplő — és egyéb gazdasági gépeikhez szükséges öntvényeket mielőbb megrendelni alanti czégnél, mely

a világhirü kassoviczi fémkohó

képviselője, s igy a legjobb, legtartósabb fém-géprészeket képes szállitani, *gyorsan, pontosan* és *jutányosan.*

E czég speczialitásai:

világhirü **érczcsengők**, templomi, iskola és gazdasági **harangok**, — **tüzi fecskendők** javitása és átalakitása, valamint uj **szivattyúk** és **fecskendők;** továbbá szabadalmazott **tömlő-kapcsok** kitüntetett *szivattyús kutak* és szabadalmazott **viznélküli árnyékszék-ülések** (szagtalan, légmentesen záró és mindenütt alkalmazható),

Rosenthal és Ehrlich

Nagyvárad.

Első magyar csengő- és érczáru-gyár.

Alapitva 1847.

Gyár: Szacsvay-utcza. (Saját ház.)

Váradi és vidéki telefon száma: 204.

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP. 50.

Angol regény.

— Az Istenért, mi baja?

— Fáradt vagyok . . . Ma este sehogysem tudok énekelni

Penelop felkelt a zongora mellől s kisietett a kertbe. Nehány percz mulva utána ment Daubeny is. Mikor visszatértek, már nem volt többé szomoru, eltünt arczáról az árny s atyját megcsókolva, szobájába szaladt.

Ugyanezen az éjszakán Graham Douglas az ablakon kihajolva szivarozott s a csillagos égre nézve álmodozott arról a boldog jövőről, midőn majd Penelopot a magáénak mondhatja.

Szegény Douglas! Hogy elhervadt volna egyszerre minden reménye, ha e pillanatban a Penelop lelkére láthatott volna; ha tudta volna, hogy a leány nem pihen csendesen a szelid éjszakán, mint ő képzelte, hanem álmatlanul tekszik ágyában, mert sokkal boldogabb és ittasabb a szerelemtől, semhogy aludni tudna. Penelop is a jövőről álmadozott, de abban a jövőben Douglas nem vehet részt. A Daubeny Everard veszélyesen hóditó alakját látta egyre maga előtt s hangját hallotta, mely olyan lángoló szerelemről beszélt s mely még most is fülében csengett. Mikor végre elnyomta az álom, akkor sem Douglasról álmodott, kinek szive, lelke és minden gondolata csakis ő vele volt tele, — hanem arról a másikról, ki szivét csak azért rabolta el, hogy kielégithesse.

Douglas azonban mindenről nem is sejtve semmit, nyugodtan szivta el szivarját s mielőtt aludni tért volna, fölemelte tiszta szemét a csillagos égre, áldást könyörgött Penelopra s azután azért imádkozott, hogy engedje meg neki a Mindenható, hogy minél méltóbb lehessen az imádott leányhoz.

XV.

— Istenemre, Daubeny, ez a kép becsületedre válik! Szavamra, igaz, a mit mondok. Ez Penelop a megszólalásig. Biztositalak, hogy nagyon meg vagyok veled elégedve — mondá Chartres ur, egy lépést téve hátra, hogy a képet jobban szemügyre vehesse. — Mondom' hü a megszólalásig! Pompásan eltaláltad.

— Igen örvendek rajta, hogy Chartres ur meg van velem elégedve, mert bár teljes igyekezetemmel rajta voltam, hogy e kép jó legyen, mégis tartottam tőle, hogy szándékom nem sikerült egészen.

— Mondom, hogy tökéletes ez a kép — erősité az öreg ur — ez egészen az én gyermekem. Lesz legalább valami, a mi megvigasztal majd, ha Penelop nem lesz többé az enyém.

A müvész ábrázatára különös kifejezés ült, — azon tünődött, ha vajjon a Chatres ur szeme később is ilyen gyönyörüséggel fog-e majd e képen megpihenni. Azonban nem szólt egy szót sem, némán hallgatta tovább a munkájára pazarolt dicséretet.

— És azután csakugyan el kell még ma este menned? — kérdezte Chartres ur, miután jó ideig gyönyörködött a sikerült festményben. — Nem maradhatsz még pár napig? Vadásszunk legalább egy-két nap együtt. Te, felséges mulatság ám az! Algy fiam is megjön holnapután.

Azonban Daunbeny Everard semmi különös kedvet nem érzett magában az Algyval való megösmerkedésre, tehát határozottan igy felelt:

— Köszönöm szives marasztalását, de még ma este okvetlen el kell utaznom.

— Egészen tetszésedre bizom, édes öcsém; ha nem maradhatsz, nem tartóztatlak tovább. De ne feledd, hogy kastélyomban mindig szivesen látott vendég vagy. Te, igazán nem győzöm csodálni, olyan jól eltaláltad a leányomat.

Ujra meg ujra a képre nézett s észrevétlenül megtelt a szeme könnyel. A müvész képe nem csak leányát adta vissza hiven a vászonon, hanem mintha elvesztett feleségét is visszavarázsolta volna, — azt az áldott asszonyt, a kit mikor eltemetett, ugy érezte, hogy vele mindenét a sirba tette.

*

Estefelé midőn már homályosulni kezdett, Chartres ur a széles terraszon sétált. A szalonban, nyitott ablakon át látta, mint testvére, egy nagy bársony karosszékben kényelmesen hátradőlve, szunyókált s lábánál kedves macskája dorombolt.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A magyar gazdatisztek nyugdijügyi országos kongresszusa. A *Vaszary* Kolos herczegprimás fővédnöksége, *Kossuth* Ferencz, gróf *Zichy* Jenő, gróf *Apponyi* Albert, gróf *Batthyány* Tivadar, gróf *Batthyány* Lajos, báró *Bánffy* Dezső, *Barabás* Béla, gróf *Benyovszky* Rezső, *Bujánovich* Sándor, *Gorove* László, gróf *Károlyi* Sándor, gróf *Mailáth* Gusztáv Károly erdélyi püspök, *Papp* Elek, *Papp* Géza, *Rákosi* Jenő, *Weisz* Bertalan, gróf *Zichy* Aladár és *Zsilinszky* Mihály államtitkár védnöksége alatt álló »Magyar Gazdatisztek Nyugdijügyi Orsz. Kongresszusa« Budapesten, f. évi május 21-én délelőtt 10 órakor a Vigadóban tartatik meg, amelyen Magyarország összes földbirtokosai, bérlői és gazdatisztei, oklevelesek és nem oklevelesek — jogositva vannak résztvenni. A 2 koronás részvételi jegy, a melyet kivétel nélkül mindenkinek meg kell váltania, vasuti, gőzhajózási, Budapesten — szállodai, értekezési, szinházi, sőt bevásárlási árkedvezményekre is jogosit. A részvételi jegyek dija a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesületéhez (Budapest, Baross-tér 14.) küldendők, és pedig mielőbb, hogy a mérsékelt utazási igazolványok szétküldése kellő időben eszközölhető legyen. Az érdeklődők, kik a kongresszus tárgyalása alapjául szolgáló *Merza*-féle nyugdijügyi javaslatot ismerni óhajtják, forduljanak a nevezett gazdatiszti országos egyesülethez.

—

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, máj. 9.

Buza máj.-ra	86
Buza okt.	34
Rozs okt.-re	8
Tengeri májusra 1905.	9
Zab ápr.-ra	14.94
Repcze máj.-ra	24.10

Értéktőzsde.

Budapest, máj. 6.

Oszrákhitelrészvény	512.94
Magyar hitelrészény	806.50
Leszámitoló bank	464.50
Rimamurányi	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvéuy	649.—
Közuti vasut	569.50
Városi villam s vasut	339.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905 máj. 6-án.

Magyar aranyjáradék 4%	118.25
Magyar koronajáradék 4%	97.95
Magyar koronajáradék 3½%	89.75
Magyar földtehermentesitési kötvény 4%	98.25
Horváth-szlavon földtehermentesitési kötvény	98.50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcsön	227.50
Tiza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	1.61
Osztrák járadék papirban	100.10
Osztrák járadék ezüstben	100.50
Osztrák járadék aranyban	1.20
Osztrák korona járadék	100.50
1860. oszt. államsorjegyek	159.—
Osztrák msgyar bankrészvény	16.50
Magyar hitelbank részvény	777.50
Osztrák hitelbank intézeti részvény	666.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	66.5—
20 frankos arany (Napolendor)	19.05
Német birodalmi márka	117.22
London vista	239.97
Páris vista	95.42
márkás 20 arany	23.43

SZERKESZTŐI PÓSTA.

T. I. Csatár. A kérdéses kézirat — még nem tudjuk kinek a hibájából, de tényleg elkallódott. Kérjük ujra beküldeni a hirt, okvetlenül közölni fogjuk.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Üzletfelosztás.

Hallotta a legujabb hirt?

Azt, hogy

Telcser Mátyás

az eddig Hegedüs Ármin czimen vezetett rőfös- és divatáru üzletét **Szent-László-tér**, Sas kapuja mellett **feoszlatja**.

Érdemes megtekinteni, mert a raktár rövid idő alatt akár nagyban, akár kicsinyben lesz elárusitva.

Vehet ott, akinek nem is kell.

Fő üzletem Zöldfa-utczán továbbra is fentmaradt.

Üzletfelosztás.

Üzletfelosztás.

Nagymagtár kiadó.

Várad-Velenczén, a volt Weinberger-féle telepen. Ertekezhetni a KALAPGYARBAN **Friedländer Hermannál. Telefon: 143.**

A reklám!

Állandó, észszerü és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztály ánl

tulajdonos **Leopold Gyula** szerkesztő

Budapest, VII., Erzsébetkörut 54.

hol kiváló szakértemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetéseket s reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Építtetők szives figyelmébe!

Van szerencsém a t. épittető közönség szives tudomására hozni, hogy Budapestről, hol több éven át az épitkezés minden terén való gyakorlati kiképzése végett tartózkodtam, s Nagyváradon, mint

épitési vállalkozó,

letelepedtem.

A modern épitési ipar minden terén szerzett bő tapasztalataim képesitenek arra, hogy mélyen tisztelt megbizóim legmagasabb foku igényeit is kielégithessem és ugy pontos, mint becsületes munkával megelégedését kiérdemeljem.

Elvállalok épitési tervezést, valamint kisebb nagyobb épitkezéseket, javitásokat és épületeknek állandóan való jókarban tartását év számra. B. leveleikre személyesen is megjelenek.

Kiváló tisztelettel

Kováts Sándor

okl. épitő-vállalkozó. Hármas-u. 21. szám.

Okmányszerző és informáló iroda.

Házassági, adásvételi és katonai ügyvivőség.

NAGYVÁRAD, Szent-László-tér 5. sz. I. emelet.

Telefon: **447.** Tulajdonos: **Sándor Ábrahám.** Telefon: **447.**

Házassági ügyekben megszerez mindennemü okmányokat, keresztül visz miniszteri felmentéseket, dispenzációkat és kivételes nősülési engedélyeket.

Katonai ügyekben kieszközöl mindennemü kedvezményeket (reclamátio, e. é. önkéntesség, tartós szabadságolás, fegyvergyakorlat alóli felmentés stb), ha ezekre a törvényes jogczim fennáll.

Eljár telekkönyvi és árvaszéki ügyekben. Elvállalja a nagykorusitási, örökbefogadási, honositási, névmagyarositási, utlevél és mindennemü adóügyek lebonyolitását.

40 koronán aluli követelések incassálását elvállalja. Hiteles és pontos információt ad bárki személyi és vagyoni viszonyairól. Elvállal mindennemü magán megbizásokat.

Mindennemü okmányokat megszerez és másolatokat végez elvállalja az üzleti reclam és körlevelek megczimzését és postai expediálását.

Mindennemü kérvényeket peren kivüli ügyekben — megir és engedélyek (ipari italmérési stb.) megszerzésében eljár.

Adásvételeket lelkiismeretesen közvetit. A vállalat hatósági engedély mellett müködik és álandó jogtanácsossal rendelkezik.

Az árak jutányosak. Czél a pontos, gyors és lelkiismeretes müködés, az ügyek sürgős és sikeres lebonyolitásáért szavatosság vállaltatik.

A vállalat tulajdonosa, mint volt állami anyakönyvvezető, jegyző majd ügyvédsegéd, hosszu éveken át szerzett sokoldalu tapasztalatait a reá bizott ügyek pontos keresztülvitelében előnyösen érvényesiti. 1167

AMERIKAI ÁRUHÁZ

Nagyvárad, Fő-utcza (Bazár épület).

Utólérhetetlen

olcsó árban lehet beszerezni.

a költözködéshez szükséges

szőnyegeket, függönyöket, garniturákat, paplanokat és madraczokat.

Ugyszinte minden más rőfös czikkből az ismert óriási nagy raktár van.

Ujnyaralási vállalat

külföldi minta szerint.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy szücs-mühelyeink vezetésére egy külföldön elsőrangu czégeknél nyert bő tapasztalatu szakavatott szücsmestert alkalmaztunk, ki is a nyaralásra szánt utazó- és szörmeárukat nemcsak lelkiismeretesen **gondozza**, hanem azokat ki is **javitja.**

Tisztelettel:

Heiman Lipót és Tsa.

1104. A czég szücse;

Adler Jakab.

Telefon: 243. Telefon: 243.

Raktárak biztositva vannak.

MAGYAR TELEPITŐ ÉS PARCZELLÁZÓ BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Sürgönyczim: Telepitőbk. Telefonszám: 180.

Alaptőke 5 millió korona.

Alapitó intézetek: Magyar jelzáloghitelbank. Cs. és kir. szab. trieszti ált. biztositó társaság, Magyar agrár- és járadékbank rt., Magyar leszámitoló és pénzváltóbank, Magyar általános takarékpénztár.

Igazgatóság: Hegedüs Sándor (elnök), Beck Nándor (alelnök), Keglevich Gábor gróf (alelnök) Barta Arnold, Barta Ödön, Beck Gyula dr., Bujanovich Gyula, Éber Antal dr., (vezető igazgató), Kende Zsigmond (Istvándi), Kronberger Lipót, Nagy Ferencz dr., Poór Jakab, Pollák Gyula dr., Schober Béla dr., Simonyi-Salamon Sándor dr.

Felügyelő-bizottság: Korniss Károly gróf (elnök), Mezőssy Béla dr., Horváth Lipót dr., Neuman Miksa dr.

A bank müködési köre:

a) mezőgazdasági ingatlanok megvétele és azoknak telepités és parczellázás utján való értékesitése;

b) telepitések és parczellázások elvállalása bizományban;

c) telepitések és parczellázások finanszirozása;

d) a telepitési és parczellázási ügyek minden egyéb válfajánál való közremüködés.

A bank a parczellázási müveletek teljes intézését magára vállalja és azokat saját müszaki, gazdasági és telekkönyvi szervezete segélyével, a tulajdonos minden közremüködése nélkül, teljes felelősséggel lebonyolitja.

A parczellák vevői a vételár 50—75%-a erejéig — egyetemleges kötelezettség kizárásával — olcsó törlesztéses kölcsönöket nyernek, ami által az értékesités jelentékenyen meg van könnyitve.

Ajánlatok a bank igazgatóságához (**Budapest, Nádor-utcza 9. sz.**) intézendők, amely minden kérdésben ugy élőszóval, mint irásban készségesen nyujt beható és kimeritő utbaigazitást.

Részletes tájékoztatót kivánatra bárkinek küldünk.

A Rimanóczy fő-utczai házában 15 év óta fennállott *nagy áruházunkat* a ház lebontása és ujra épitéséig kénytelenek voltunk **folyó évi októberig ideiglenesen** a Széchenyi-szálloda mellett ujonnan épült Moskovits-palotában (Maár és Szabó füszerüzlete

Telefon az egész megyében 76. sz. mellett) a ***Fő-utczán elhelyezni.*** **Telefon az egész megyében 76. sz.**

Nem kimélve semmi áldozatot, üzletünket a n. é. vevő-közönség érdekében finom árukkal a legjobban rendeztük be. **Tavaszi és nyári idényre** a legjobbnak elismert és legelegánsabb női, férfi és gyermek fekete és szines **czipőink** meglepő nagy választékban megérkeztek. Uri és fiu angol és olasz **kalapkülönlegességek** Férfi, fiu és gyermek szalma kalapok, turista ingek és övek, gyermek torna-ingek, szürke drapp és világos sárga spangnis czipők, 3000 drb **nyakkendő ujdonságok**. Glacé és selyem kesztyük, női, férfi és gyermek **harisnyákban** feltünő szép áruk. Nyári férfi fehér és szines **ingekben** meglepő szép uj minták. Rőfös és rövidáru osztályunkban crettonok. sephirek, fekete női ruhaszövetek, schiffonok, vásznak, csipkék, szalagok, arczfátyolok, női bőr- és selyem-**övek**. Ridikülök és még ezerféle czikkek dus választékban. Miután ezen áruraktárunkat **őszig, a költözés idejére kiárusitani** akarjuk, áruinkat **meglepő olcsó árban** árusitjuk és igy minden vevő érdeke teljes szükségletét nálunk fedezni.

Kérve a n. é. közönség szives pártfogását, biztositva mindenkor lelkiismeretes kiszolgálásunkról. — Tisztelettel:

Fábry Testvèrek Olaszi, Fő-utcza Moskovits-ház.

„Nagyvàradi Hitelbank“

(Kossuth Lajos-utcza 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamatláb és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsönöket nyujt,

a melyeket a legrövidebb idő alatt folyósit. Kölcsönkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsű-bizonyitvány mutatandó be. Drágább kamatozásu kölcsönöket bélyeg és illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskékre és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett összeg után **5%-os** kamatot fizet

Előnyös feltételek mellett leszámitol váltókat.

Értékpapirok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Az igazgatóság.

Ő cs. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán

A katonai jótékony czélokra szánt

XXIV-ik csás kir. államsorsjátèk.

Ezen Ausztriában **egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.898 nyeremény** tartalmaz **készpénzben 512.980 korona** összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezeskedik.

A huzás visszavonhatatlanul 1905. évi junius hó 15-én fog megtartatni.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Vordere Zollamts-strasse 7. sz., a továbbá a lottógyüjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirda és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátéki osztálya.

Lőrincz Mór Nagyvàrad, Szt. Jànos-u. elején.

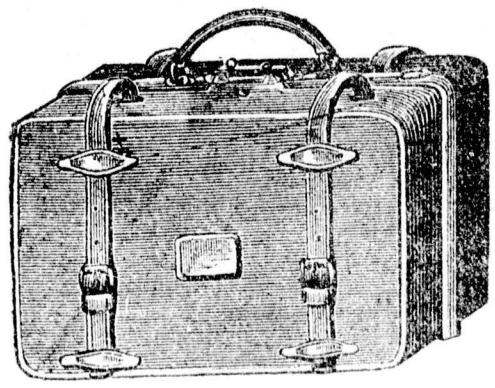

Ajánlja nagyválasztéku solingeni, angol és svéd aczél áruit t. m.: önberetva, rendes beretva, haj- és szakál-vágó gépek, zsebkések, konyhakések, szöllőojtó és kerti kések, venyigemetsző ollók, női kézimunka ollók, beretva fenő szijak, kövek minden minőségben és mérsékelt árakért. **Borbély felszerelések eredeti gyári árban.**

Utazókofferek, sétabotok, kuglibábok és golyók nagy választékban.

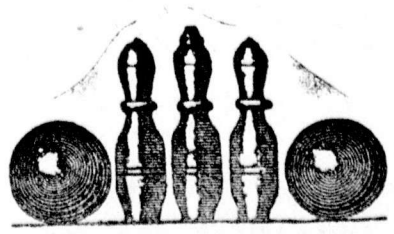

Mi a neve?

Minden ember életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencséjét, boldogságát megállapithatná! Talán a neve mellett osztálysorsjegy szám egy nagyobb nyereménynyel lesz kihuzva már a legközelebbi huzásokon. Tegyen szerencsekisérletet az itt közölt névsorban levő neve melletti számmal, mely ☛ CSAKIS

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA

☛ bankházában BUDAPEST, Erzsébet-körut 19. kapható. ☚

KISS szerencséje NAGY!

Abel	107229	Barnabás	108017	Eleazár	102182	Géza	106154	Johanna	102213	Lóránt	2267	Oktavius	108002	Szalvátor	107173
Abrahám	102121	Beatrix	103942	Elemér	90722	Gida	90736	Jolán	91911	Lothar	8346	Olga	67040	Szerafin	102274
Adám	94923	Béla	91939	Eleonóra	59435	Gilbert	108417	Jónás	39418	Lőrincz	22289	Olivér	23115	Szeréna	20558
Adél	79830	Bencze	8350	Eliás	91934	Gizella	102260	Jonathán	22224	Luczia	39745	Olympia	108075	Szidónia	39744
Adolár	39747	Benedek	108095	Ella	21963	Gottfrid	21903	Jordán	13355	Luczián	108421	Orbán	22215	Szigfried	8130
Adolf	90742	Benjamin	91940	Elvira	8360	Guidó	39487	Józsa	8221	Ludmilla	21913	Oszkár	12718	Szilárd	107158
Adorján	108412	Benő	21889	Elza	108982	Gusztáv	8265	József	27187	Ludwig	108074	Othelló	90712	Taksony	102594
Adrián	103940	Bernát	106035	Emánuel	103947	Gyárfás	21815	Judith	90650	Lujza	90714	Othmár	108041	Tamás	48160
Adrienne	8199	Berta	39433	Emil	93384	György	108089	Julia	33899	Lukács	21897	Ottilia	102585	Taszilló	60117
Agátha	21985	Bertalan	21964	Emilia	39440	Györgyike	106193	Julián	34093	Lukrécia	3359	Ottó	90737	Tekla	22255
Agnes	64502	Bertolold	8336	Emma	22259	Győző	91316	Juliska	8145	Magda	107233	Ottokár	60081	Teofil	37799
Agost	27186	Bertram	108030	Emőd	13246	Gyula	21886	Jusztina	38881	Magdolna	94903	Odön	33884	Teodor	102289
Agoston	108114	Biri	39466	Endre	8274	Gyuri	8218	Jutka	108078	Malvin	24776	Orzsi	8137	Teodora	39600
Akos	105987	Blanka	48174	Erasmus	105976	Habakuk	21881	Kajetán	90703	Manfréd	46907	Pál	108058	Teresi	21968
Aladár	102214	Bódog	102199	Erna	102189	Hajnalka	108418	Kálmán	102192	Manó	39748	Paula	102236	Teréz	12710
Alajos	21970	Bogdán	67648	Ernesztin	108011	Hedvig	105995	Kamil	8128	Marczel	94912	Paulin	91908	Terka	106288
Albán	39770	Boldizsár	8355	Ernő	21951	Heléna	91915	Karolina	79834	Margit	105978	Pepi	64617	Tibor	102259
Albert	46776	Bonifácz	102250	Ervin	13256	Henrik	21809	Károly	22964	Mária	46779	Péter	39490	Tihamér	92495
Albin	91937	Borbála	108062	Erzsébet	21523	Herman	79314	Katalin	108107	Mariska	21967	Piroska	102162	Tinka	20564
Albrecht	102246	Boriska	91921	Eszter	38879	Hermina	39452	Katarina	94929	Márk	22209	Pista	102248	Titus	7500
Alfonz	108106	Böske	39457	Etel	8207	Hilár	21820	Kázmér	23107	Márkus	94969	Pongrácz	22195	Tivadar	108048
Alfréd	8283	Brigitta	21959	Eufrozina	21878	Hilda	8259	Kelemen	8387	Márta	7485	Ráchel	108762	Tódor	102157
Alice	21887	Camilia	102234	Eugénia	108123	Hubert	108125	Keresztély	103934	Martin	21918	Rafael	21940	Ulrik	21908
Amália	102247	Carolina	22300	Eva	38887	Hugó	102229	Klára	92493	Márton	78471	Regina	108424	Urbán	39559
Ambrus	45600	Czeczilia	39477	Ezsaias	90696	Humbert	21929	Klotild	21969	Máté	45594	René	39415	Valentin	22173
Andor	27180	Czézár	8362	Fábián	33822	Ibolyka	13282	Kolozs	91938	Matild	39569	Rezső	21983	Valér	106046
András	108980	Clarissa	108079	Fanni	27114	Ida	79848	Konrád	22260	Mátyás	100480	Richárd	8273	Valéria	102230
Agnelika	52616	Clement.	102264	Farkas	8529	Ignácz	106058	Konstatin	108034	Maxim	21947	Róbert	108751	Vazul	108169
Anna	13352	Constant.	90687	Felicia	27984	Ilka	102271	Kornél	22225	Melania	23116	Rókus	100496	Venczel	22191
Antal	90738	Córa	22286	Félix	106036	Illés	21810	Kornélia	78320	Melinda	2343	Róland	102170	Vendel	39560
Anton	102224	Cornélia	8252	Ferdinán	102157	Ilma	8290	Kristóf	37774	Melitta	22965	Román	90741	Verona	102223
Antonia	20063	Cristian	91924	Ferencz	90729	Ilona	27988	Krisztián	21979	Menyhért	102175	Romeo	60137	Vidor	107241
Aranka	90672	Dániel	79839	Flóra	102266	Imre	90763	Krisztina	8549	Miczi	91916	Róza	21969	Viktor	102227
Arisztid	107175	Dávid	21070	Flórián	39485	Ipoly	108090	Lajos	27992	Mihály	20074	Rozália	108984	Viktoria	60084
Armand	79306	Demeter	13252	Flóris	27123	Incze	102258	László	106071	Miklós	7494	Rozina	102293	Vilma	8288
Armin	39729	Demjén	102215	Fodor	21883	Irén	67633	Laura	102238	Miksa	92591	Rózsika	60112	Vilmos	39448
Arnold	45560	Dénes	91336	Franciska	108082	Irma	21931	Lázár	22258	Milán	39459	Rudolf	21917	Vincze	22212
Aron	92477	Dezső	108092	Frida	102221	István	22232	Lea	8329	Mór	12721	Salamon	94914	Virgil	102281
Arpád	37344	Domokos	102131	Fridrika	90676	Iván	7489	Lehel	21921	Móricz	8342	Sámson	67606	Walter	79846
Arthur	106031	Donáth	12712	Frigyes	32090	Ivor	108098	Lénár	64594	Mózes	94902	Samu	22277	Wilhelmin	22236
Arzén	102269	Dóra	39565	Fülöp	22227	Izabella	94924	Lenke	108040	Náczi	41648	Sámuel	8139	Wladimir	63605
Attilla	54796	Dorottya	67601	Gábor	21916	Izidor	39494	Leó	103930	Nándor	63613	Sándor	108100	Wolfram	27177
Auguszta	39369	Döme	92496	Gábriel	3360	Izor	102297	Leontin	94249	Nárczisz	108046	Sári	106063	Zachariás	108092
Aurél	7484	Dömötör	64615	Gábriella	64246	Izrael	21981	Leonora	41629	Natália	102166	Sarolta	102178	Zádor	8527
Aurélia	108109	Eberhard	39593	Gáspár	108064	Izsó	91941	Leopold	21821	Nathan	39599	Sebestyén	60123	Zoltán	24785
Balázs	102271	Edith	8384	Gebhard	92592	Jakab	102586	Lidia	8253	Nelli	21962	Simon	90694	Zseni	156097
Bálint	20569	Ede	27200	Gedeon	39742	Janka	5203	Lina	102161	Neszti	8103	Soma	21801	Zsigmond	105985
Baltazár	41642	Eduárd	67641	Gellért	23147	János	90763	Lipót	46949	Netti	64585	Stefania	108459	Zsófia	108007
Bandi	90653	Edwin	21919	Gergely	2337	Jenő	27990	Livia	39579	Nikita	90657	Szabolcs	90705	Zsuzsánna	64584
Barbara	13271	Elek	8278	Gertrud	106065	Joachim	38891	Lorencz	106045	Norbert	64579	Szaniszló	102294	Xavér	22237

A szives megrendeléseket posta fordultával kérjük, hogy a kivánt szám időközben el ne adassék

Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már

háromszor a jutalmat 600,000 koronát — 1.800,000

és a nagy nyereményt 400,000 koronát — 400,000

Összesen 4 sorsjegyre 2.200,000 koronát vevőinknek kifizetni.

Több ezer fél nyert a most lefolyt sorsjátékban nagyobb nyereményeket **KISS-nél**

Minden egyes huzás után közzéteszszük a nagyobb budapesti hirlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét ugy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint **vevőinknek** különösen kedvez a szerencse.

Kisérelje meg tehát szerencséjét mindenki **Kiss Bankházában**, mert **Kiss** szerencséje **Nagy!**

Kiss Károly és Társa

BUDAPEST, Erzsébet-körut 19.

Fióküzlet: **Váczi-körut 5. és József-körut 78.**

A XVI. sorsjáték első osztályának huzása már május **25.** és **26-án** lesz.

Tessék kivágni és czimünkre beküldeni.

MEGRENDELÉS.

Kiss Károly és Társa Bankháza,

Budapest. Erzsébet-körut 19.

Sziveskedjék nekem a XVI. sorsjáték I. osztályára a ..... sorsjegyet hivatalos tervet és huzás után hivatalos nyereményjegyzéket küldeni.

A sorsjegy árát ..... kor. ..... fill. { mellékelve bélyegekben küldöm. / egyidejüleg postautalványon küldöm. / kérem utánvételezni.

(A meg nem felelő módot sziveskedjék áthuzni.)

Pontos czim: { Név: / Lakhely utcza, házszám: / Utolsó posta, megye: }

Az I. oszt. sorsjegyek árai:

Egy nyolczad 1 K. 50 fil.
Egy negyed 3 » — »
Egy fel 6 » — »
Egy egész 12 » — »

1147

A XVI-ik magy. kir. szab. osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata.

110,000 sorsj. 55,000 nyerem.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió kor.

		korona
1	jutalom	600000
1	nyer. à	400000
1	»	200000
2	»	100000
1	»	90000
2	»	80000
1	»	70000
2	»	60000
1	»	50000
1	»	40000
5	»	30000
3	»	25000
8	»	20000
8	»	15000
36	»	10000
67	»	5000
3	»	3000
437	»	2000
803	»	1000
1528	»	500
140	»	300
34450	»	200
4850	»	170
4850	»	130
100	»	100
4350	»	80
2350	»	40
55000 ny. és jut. összegben		14,459.000

Felhivás

a XVI-ik

magyar királyi szab. osztálysorsjátékhoz

Az első osztály huzása már

1905. máj. 25. és 26. lesz.

Az első osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	**6** kor.	**3** kor.	**1.50** kor.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzösszegek dijmentes átutalhatása czéljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére. — Becses megrendelését szíveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

Gaedicke A.

bankháza.

Magyarország legnagyobb szerencsegyüjtődéje.

Budapest, Kossuth Lajos-ut. 11.

Gaedicke szerencséje

óriási!

Rövid időn belül

15 milliót

fizettem ki t. vevőimnek, köztük a következő főnyereményeket:

600000	kor.	2/2	62551	szám
400000	»	4/4	11119	»
400000	»	4/4	28916	»
400000	»	8/8	43464	»
100000	»	4/4	42758	»
100000	»	2/2	49878	»
100000	»	4/4	87991	»
70006	»	1/1	60912	»
60000	»	8/8	17357	»
60000	»	8/8	78863	»
60000	»	4/4	82528	»
60000	»	2/2	97263	»
30000	»	8/8	6920	»
30000	»	8/8	38691	»
30000	»	8/8	90964	»
25000	»	4/4	23481	»
25000	»	2/2	30049	»
25006	»	4/4	44411	»
25000	»	4/4	87851	»
20000	»	4/4	14674	»
20000	»	4/4	28950	»
20000	»	8/8	33402	»
20000	»	8/8	35862	»
20000	»	4/4	44410	»
20000	»	4/4	53565	»
20000	»	1/1	60781	»
20000	»	8/8	78848	»
20000	»	4/4	88874	»
15000	»	1/1	31121	»
15000	»	4/4	57734	»
15000	»	2/2	77950	»
15000	»	4/4	82506	»

Legnagyobb kereskedelmi- és mű-kertészet az országban

a nagyvárad-velenczei

Műkertészeti- és rózsa-telep

Kertészeti-telep:
NAGYVÁRAD-VELENCZE, 194. SZÁM.
Helyi és megyei telefon összeköttetés

Sürgöny-czim:
Műkertészeti-telep Nagyvárad.

Virág-csarnok:
NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA (Bazár-épület.)
Telefon összeköttetés.

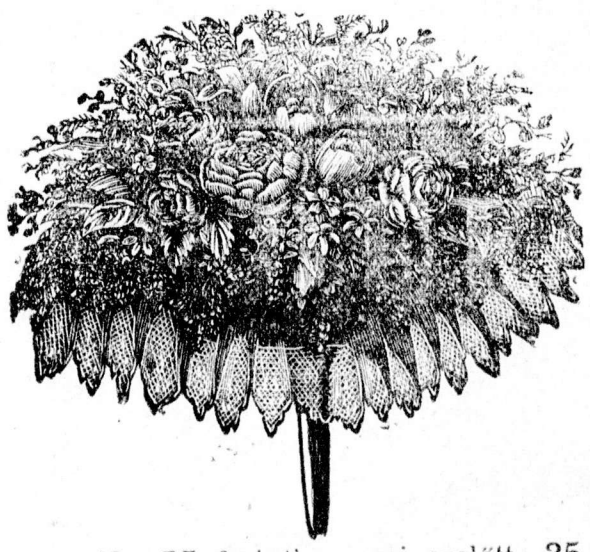

CSOKROK

menyasszonyi, koszoruleányi, báli vagy bármely alkalmi, szép berlini papirtartóval 1 forinttól 3 forintig — Csokrok a legfinomabb kivitelben, finom selyemtartókban, rózsa és kaméliából 8 forinttól 12 forintig, ami azelőtt 15—20 forintba került. Csokrok a legnagyobb mintájuak, legujabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasz tartókkal 18—25 forint, ezelőtt 40—50 forintba került.

Élő virágokból:

Koszoruk, igen szép, tartós zöldek és szép virágokból diszitve 1—3 forintig. — **Babérkoszoruk**, ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból diszitve 2—5—10 forintig. — **Ficus Magnolia koszoruk**, a legnagyobb mintájuak, a legértékesebb és legfinomabb virágok és pálmalombokkal diszitve 10—25 forintig, sami ezelőtt 35—40 forintba került. A fent irt összes kertészeti tárgyak müvirágból 20%-al olcsóbban készittetnek. **100.000 drb. nemes rózsa**. Alacsony törzsü gyöknemes (vurczellecht) darabja 20 kr., 100 darab 18 forint. — Magas törzsü rózsa 3—5 lábig, 1 drb 40 kr., 100 darab 35 forint. — **100.000 drb. legnemesebb gyümölcsfa** gyönyörü szép koronás fák, melyek már a következő évben teremnek, darabja 35 kr, 100 drb. 35 frt

Szöllő-oltványok: az összes eddig ösmert legjobb fajokból összeállitva, 12 borfaj és 12 lugas és csemege faj, melyekről faj és árjegyzék kivánatra azonnal bérmentve küldetik.

Farkas József mükertész

a várad-velenczei mű- és rózsatelep tulajdonosa Nagyváradon.

Az «Ebro« rakománya.

A »Wilson Line« gőzöse: *Ebro*, ma reggel 6 órakor vetett horgonyt a III. sz. tár.ház előtt, hogy a Port-Saidban s a hollandi kikötőkben felvett Magyarországnak szóló árukat itt kihajózza.

Érdekes története van e rakománynak, melyről még néhány héttel ezelőtt biztosra vették, hogy elpusztult a »Victorira« nevü gőzössel együtt, mely ezen árukat — nagyobbrészt kávét — Indiából és Kubából Port-Saidig szállitotta. A vészhir onnét támadt, hogy a »Victoria« melynek már október 25-én Port-Saidban kellett volna lenni, még november 3-án sem adott életjelt magáról. Megállapitották, hogy a hajó augusztus 6-án hagyta el kubai Santjago kikötőt s onnét egyenesen Soerabajaba ment, hova szemptember 9-én szerencsésen meg is érkezett. Itt 31.000 zsák kávét rakott Havre és London részére. Szept. 16-án indult a hajó Bombayba s innét Port-Saidba, hova október 25-ére várták a »Victoriát«. November 3-án érkezett Fiumébe a hir, hogy a «Victoria» elpusztult. E szerencsétlenség annyiban érdekelte a fiumei piaczot, mert kereskedői körökben köztudomásu volt, hogy ezen a hajón egy helybeli czégnek: a Fiumei kávébehozatali Társaságnak nagyobb mennyiségü kávéja van és pedig a legritkább és legdrágább fajokból, s ha a rakomány tényleg elveszett, ugy a czég képtelen lett volna szállitási kötelezettségeinek eleget tenni, a miből pedig nagy veszteségei támadtak volna. November 4-én uj hir érkezett, melyben jelezték, hogy a »Victora« sérülten bár, de Port-Saidba érkezett. Itt aztán kitudódott, hogy a hajót tényleg baj érte és pedig könnyen végzetessé válható, a mennyiben eltörött a a kormánykészülék, a mi pedig nyilt tengeren a legnagyobb baj, mely hajót érhet, miután még kisebbszerü vihar is tönkre teheti. Szerencsére az időjárás pompás volt, de igy is nagyon eltért eredeti utirányától a »Victoria.«

Az óriási gőzös 9 napig valósággal csatangolt a tengeren, a nélkül, hogy képes lett volna irányt vágni magának s arra ment a merre a hullámok sodorták. Közepes vihar ha támad, ugy a hajó menthetetlenül elpusztult. A kilenczedik napon végre egy dán hajó észrevette, s ez aztán lassu menetben Port-Saidba vontatta. A dán hajó ezen müveletéért az érdekelt biztositó Társaságoktól 240.000 koronát kapott.

Persze senki se örült jobban a szerencsés menekülésnek, mint a Fiumei Kávébehozatali Társaság, a mely végre sok visszontagságok után megkapta áruit, s igy szállitási kötelezettségének is képes megfelelni. A Társaság főnöke már napokkal ezelőtt felhivta figyelmünket az érkező érdekes rakományra, s ma reggel kodakunkkal ki is mentünk, hogy ugy a hajót, mint annak rakományát megörökisük és bemutassuk olvasóinknak. Az előtérben áll az »Ebro«, mig a mólón a már kirakott kávék egy része s mellette a vasuti kocsik, melyek majd a belföldre továbbitják.

A hajótól a »Fiumei Kávébehozatali Társaság« helyiségeibe mentünk, hol a főnök szives volt az érkezett kávéfajokról érdekes magyarázatot adni. A mi finomat és szépet Kuba és India termel, együtt lehetett látni. A zsákok mellett, melyek sárga Menadó kávékat tartalmaztak hordók álltak Soemanik kávékkal telten. Furcsa fonatu fardokból igazi valódi Mocca illat áradt, mig a ládákban gondosan elzárva Soerabaja kávék feküdtek. A legértékesebb volt mind között 130 zsák valódi Potosi Kuba, nemcsak azért, mert ez a legdrágább faj, hanem mert e fajból jövő év augusztusig egy szemet sem lehet már beszerezni. A másik érdekessége a rakománynak egy »Mocca-faj«, melyet bár Indiában termelnek, de mégis finomabb az arab árunál, s nincs benne egy törött szem se, mely nélkül pedig arab Moccát lehetetlen kapni. A mig ezen érdekes magyarázatokat hallgattuk, addig a Társaság igazgatója a frissen érkezett kávékkból már pörköltetett is, a mire visszakerültünk az irodába, már ott várt bennünket készen: Kuba és Soerabaja legkiválóbb terméke, fekete kávé csészékben. A kellemes kávéillat megtöltötte a helyiséget s tán még kávé senkinek sem izlett ugy, mint a jelenlevőknek. Először egyedül, aztán vegyitékben izleltük a fajokat, melyekből a *Soerabaja vegyiték* vált ki különösen, s melyről elmondhatjuk, hogy jobbat még igazán nem ittunk. Valóban kár, hogy az országban még nem mindenütt tudják, hogy létezik egy magyar czég, melynek kávékeveréke egyszerüen felülmulhatatlan. A ma érkezett kávék legnagyobb része nem kerül nagybani eladásra, hanem 5 kilós csomagokban lesznek szétküldve, s meg vagyunk róla győződve, hogy a fogyasztó közönség, a ki ezen kávét kapja, ép oly elragadtatással fog e kávéról nyilatkozni, mint mi, a kik már megizleltük.

Dr Füzesséry.

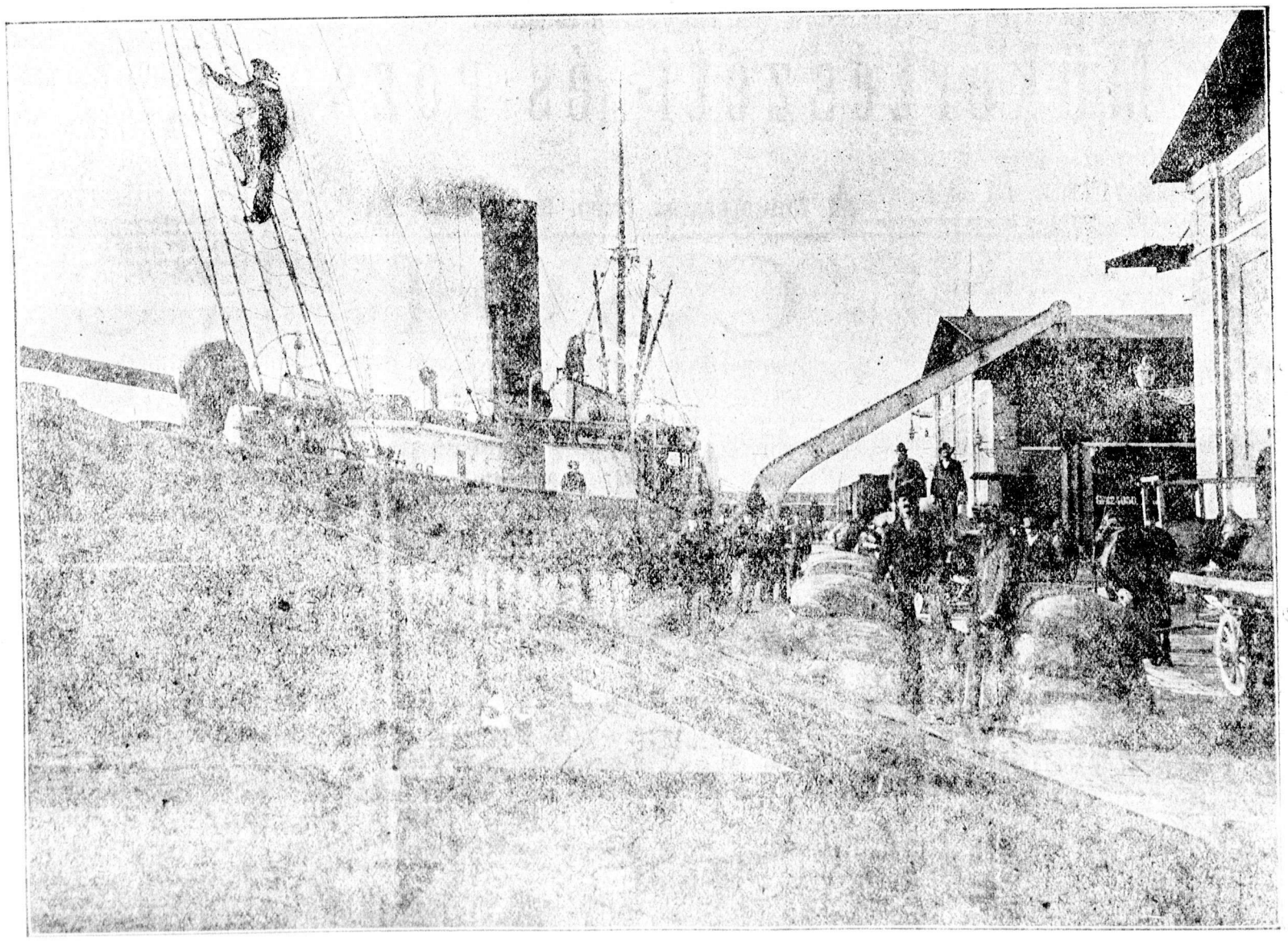

A Virág-féle „Fiumei Kávébehozatali Társaság“ részére érkező kávé kihajózása.

KECSKEMÉTY ISTVÁN

ÉTTERME és SÖRCSARNOKA Nagyváradon, Lukács György-(Kőfaragó)-utcza sarkán.

Kitünő teke-pálya!

Van szerencsém a n. é. közönség és igen tisztelt vendégeim becses tudomására hozni, hogy *teljesen ujonnan átalakitott és jól gondozott*, minden kivánalmat kielégitő

teke-pályámat már megnyitottam

s azt a szórakozni vágyó közönség szives rendelkezésére bocsátottam.

Tisztelt vendégeim szórakozására egy legujabb zenélő **automata-zongorát** állitottam fel.

Továbba ajánlom **magyaros konyhám, tisztán kezelt boraim**, jutányos ár és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

743 **KECSKEMÉTY ISTVÁN, vendéglős.**

Kerthelyiség megnyitàs!

Tisztelettel hozom tudomására a m. t. közönségnek, hogy *nyári kerthelyiségemet.* *7-èn vasárnap* egyik helybeli kitünő czigányzenekar közremüködése mellett ünnepélyesen *megnyitom.*

Kitünő magyaros étkek, frissen csapolt márczíusi SÖR, valamint **saját termésü, tisztán kezelt HEGYI BOROK** felszolgálásáról gondoskodva van.

Előzékeny kiszolgálás! Polgári árak!

Társas ebèdek, vacsorák vagy lakomák étlap szerint vagy megállapitott árak mellet elfogadtatnak. — *ABONENSEK* részére mérsékelt árszámitás.

Egyben van szerencsém a vidéki utazó közönség szives figyelmébe ajánlani ujonnan berendezett *VENDÉGSZOBÁIMAT*, melyek tisztántartására különös gondot fordítok, valamint *SZÁLLÓHELY* is jutányos ár mellett szives rendelkezésére áll.

Naponta friss Kugler mignon sütemények, Pozsonyi diós és mákos patkó.

Maár és Szabó

füszer-, bor-, csemege és vadaskereskedèse

Nagyvárad,

(Moskovits-palota.)

Telefon 251.

Ajánlja mindennemü csemege különlegességeit. Nagyválaszték mindenféle **Sajtokban**, **Liptót**, **Székely**, **juh turó, füstölt, olajos** és **páczolt Halak**, **Conzervek, Caviár**, **Angolna**, **Déligyümölcsök**, **Aszalványok**, **Californiai baraczk**, **Aszalt szilva** kitünő **asztali borok**, naponta friss **tej**, **vaj** és **darált mák**.

Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek

kiváló tisztelettel:

Maár és Szabó.

Naponta friss Kugler mignon sütemények, Pozsonyi diós és mákos patkó.

Első nagyváradi szabadalmazott gőz kávèpörkölde.

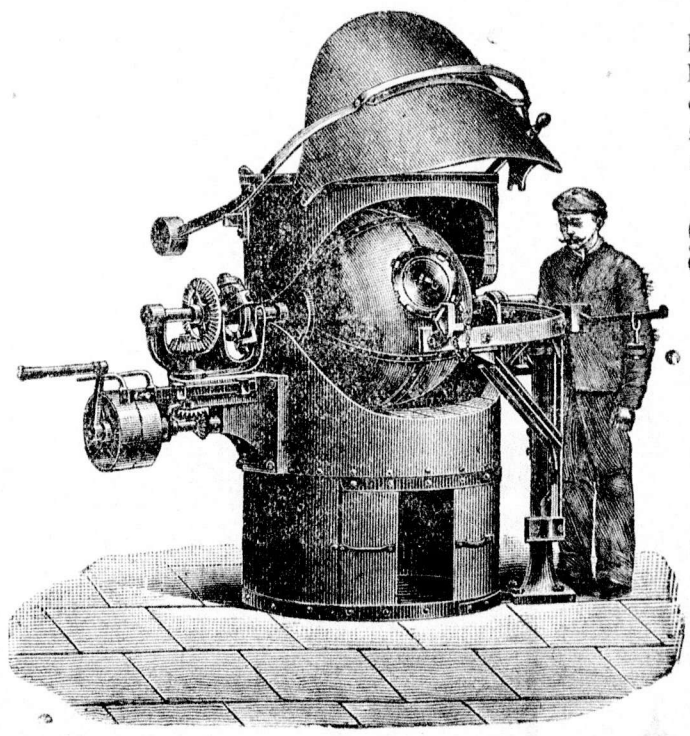

Van szerencsém a n. é. vevőközönség becses tudomására hozni, hogy a jelen kor igényeinek minden tekintetben megfelelő és a **háziasszonyok könnyebbségére szolgáló**

gőzkàvépörkölödét

állitottam fel, hol is mindennap különféle **különleges kávéfajok** összetételéből a legfinomabb kávévegyüléket állitom elő. Gondoskodtam arról is, hogy a pörkölés után minden idegen szag, hogy hozzá ne férhessen, erre a czélra szabadalmazott **légmentes tartályt szereztem be**, különböző fajok elhelyezésére, melynek megtekintésére felhivom a n. é. közönséget.

Egyuttal szives tudomásul adom, hogy több külföldi czéggel nagyobb vétel után azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy bármely **külföldi czéggel** versenyezhetik ugy árban, mint áruban **tea és rumban**. Teát kilónként 5 koronától kezdve, rumot pedig literenkint 2 koronától feljebb. Továbbá a bőti idényre mindennemü **saját és hal, — hidegen ütött lenmagolaj, carñol és mindennap fiss vadsertés kapható.**

Arjegyzék kivánatra ingyen!

KÁDÁR JÁNOS, füszer és csemege üzletében.

ÉRDEKEL MINDENKIT,

hogy mily előnyösen lehet vásárolni **Klein Menyhért** **jóhirü divatáru üzletében** Szt. László-tér, holdas templom mellett, hova naponta érkeznek szebbnél szebb *tavaszi costüm pongyola*, és *blous kelmék, cosmanosi Dalem, creton*, és *zephir*, ujdonságok, *Schroll siffon creàsi vásznak* és házi berendezéshez szükséges áruk, melyeket minden versenyt kizáró árban árusit.

Uj rendszerü egység áraim:

120 czm. széles gyapju pongyola és blous kelmék 58—83—115 kr
140 » » » angol costüm kelme 96—118—135 kr

Czérna és silk zefir nagy választékban — — — 11 és 19 kr
Cosmanosi Delin, Volin — — — — — — — — 27—33—36 kr

TELEFON 584.

Tavaszi árjegyzék ingyen.

MOLNÁR LAJOS

Nagyvárad, SCHLAUCH-TER 18. sz. lakos
ajánlja:

saját termésü
nagyváradi- és ménesgyoroki-borait
palaczkosan és hordóban.

Hordóborok:

Nagyváradi uj-bor, fehér	Hl-je	18 forint
Ménesi vörös-bor, ó	»	50 frttól feljebb
Ménesi sauvignon fehér csemegebor	»	80 forint

Üvegezett borok:

Nagyváradi uj fehér bor	1 lit. üveg		—·32 »
» ó » »	1	»	—·40 »
1900-as ürmösr ó »	1	»	—·40 »
Ménesi Kadarka, vörös	0·7 lit palaczk		—·90 »
» Cabernet »	0·7	»	1·— »
» Sauvignon	0·7	»	1·10 »
» »	0·5	»	—·75 »

Tiz üvegen felüli rendelést házhoz szállitok.
Telefonszám: 406.

Üzletáthelyezés.

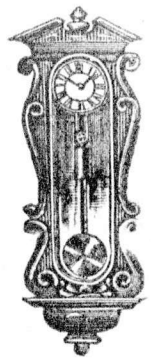

Tisztelettel adom a n. é. közönség szives tudomására, hogy a már 20 év óta fennálló **órás, ékszerész és látszerész üzletemet,** Fő-utcza a volt gróf Bethlen-féle házból ugyancsak a Fő-utczán levő Orsolya-zárda épületébe helyeztem át.

Mint eddig, ugy ezután is főtörekvésem leend, a n. é. közönség bizalmát a kitünősége, valamint lelkiismeretes munkám után mindenkor kiérdemeljem.

Tisztelettel
PATTA MANÓ,
órás, ékszerész és látszerész.

Liniment. Capsici comp.,
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitünő és fájdalomcsillapitó bedörzsölésül használt háziszer beváltsárlásánál, — a mely minden gyógyszertárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a **„Horgony"** védjegyre.

Kátrány árjegyzék.

2-től 9 kilóig	6 krajczár	kilója.
10 „ 99 „	5 „	„
100 „ 339 „	4 „	„
400 „ 1000 „	3 ½ „	„

Ennél nagyobb mennyiség vásárlásnál még további 25 kor. engedményt adunk 100 kilónként.

Egész és tél waggon vásárlásnál az engedmény még nagyobb.

Egy hordó ára külön 5 korona, de azt teljesen jó állapotban egy hónapon belül 4 koronáért visszavásároljuk.

Az áru gyártelepünkön átveendő és innen **egyszerre** elszállitandó.

Vidéki fakereskedők és kiskereskedők, akik kicsinyben elárusitással foglalkozni kivánnak, a könnyü és tiszta kezeléshez alkalmas kimérő eszközöket ingyen kapják.

Nagyvárad. 1905. április hó

A nagyváradi légszeszgyár.

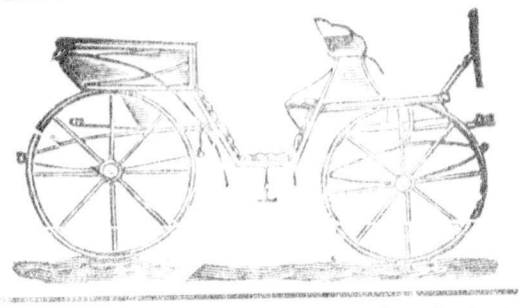

Értesitès!

Tisztelettel értesitjük a n. é. közönséget, hogy a **Bodánszky Lipót-féle** (Szilágyi Dezső-utcza, dr. Adorján ház mellett) 30 év óta fenálló **kocsigyárat átvettük** s ezt saját személyes felügyeletünk mellett **Bodánszky Lipót utódai** czég czimjegyzésén tovább vezetjük.

Raktáron tartunk mindenféle uj kocsikat, u. m.: **fedeles, fedeletlen, üveges, landauer, landonet, Esterházy, bordás, paszket, kucsir, magánhajtó, sandaufer** és még többfélét.

Elvállalunk mindenféle javitásokat, ugy mint **kerékgyártó, kovács, szatler, fényező** munkát leggyorsabban elkészitve.

Régi kocsikat javitunk és egészujra is kicserélünk.

Külön lóvasuló osztály, mely a czég egyik okleveléllel biró tagjának felügyelete alatt van.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyunk tisztelettel:

Árjegyzéket kivánatra bérmentve küldünk. **BODÁNSZKY LIPÓT czég utódai.**
Vadász Testvérek.

Tanulók felvétetnek fizetés mellett.

Egy szép nagy tágas sarok üzlethelyiség élénk forgalmu helyen *1905 november 1-től,* egy udvari magtár *1905 aug. 1-től kiadó.* Ertekezhetni a polgári takarékpénztárnál (Kossuth-utcza.)

Biharmegyei Takarékpénztár Zálogháza

Kossuth-utcza

Kölcsönt ad: *értékpapirokra, ékszerekre, iparczikkekre* és *ingóságokra* a legolcsóbb kamatláb mellett, a fürdő-évad beálltával elfogad mindenféle értékeket jutányo őrzésidij mellett.

Kérje csak

Selle & Kary's

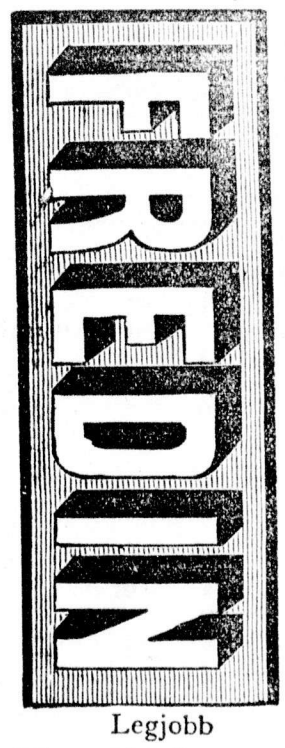

Legjobb

tisztitószer

1048. mindenféle
sárga és **fekete czipőnek.**
Különösen ajánlható
Boxcalfs-, Oscaria-, Chev- Laxnareck- és czipőknek.

BÉCS, XIII.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemezgyár, malomépitészet
Budapest, V., Váczi-út 40—46.

Uj szabadalmazott
törekrosta vaslemezből,
cséplőgépekhez.
Mult évben kb. 1000 drbot szállitottam.
Legjobb sikerrel kipróbálva.

Ezen rostát bármely cséplőgéphez 14 napi próbára küldöm **és visszaveszem,** ha nem jobb, mint bármely másfajta törekrosta.

Részletes leirást, mintát és elismerő levélfüzetet minden érdeklődőnek ingyen és bérmentve küldök.

Szabadalmazott
„Pompás"

kombinált gabonatisztitógép, u. n. ördögbocskor-választógép, mely a gabonából mindenféle gazt ördögbocskort és kigyóhagymát kiválaszt.

A veszprémi mezőgazdasági kiállitáson ezüst éremmel kitüntetve.

Egyedüli gép, mely az ördögbocskort és kigyóhagymát teljesen kiválasztja.

Kivánatra árjegyzékkel és tisztitási mintával dijmentesen szolgálok.

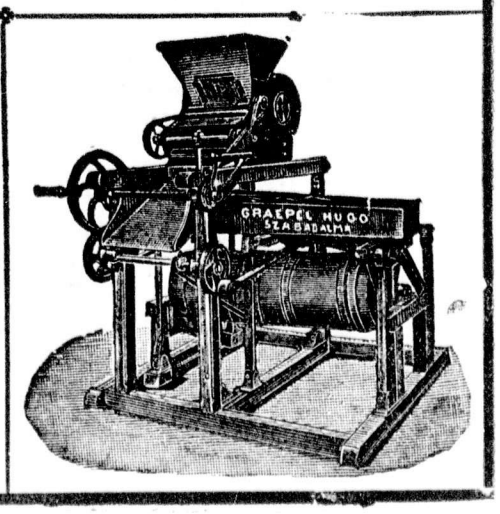

DEBRECZENI LAJOS

gőzerőre berendezett gépmühelye
Kolozsvári-utcza 29/43. Nagyvárad

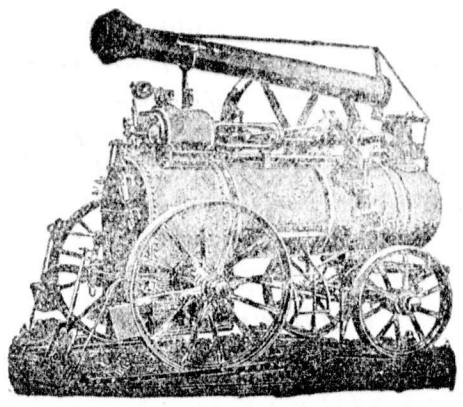

Ajánlom a mai kor igényeinek teljesen megfelelő uj gépekkel berendezett mühelyemet; s ujonan felépitett gőzcséplőgépeimet, valamint elvállalok bármilyen gépek teljes kijavitását avagy ujonan átalakitását felelőség mellett; u. m. *járgányokat, petróleum, gáz, benzin, gőzmotorokat, gőzgépeket-gőzcséplőgépeket* és mindenféle gépezeteket.

Készitek mindenféle egyenes és hajlitott tengelyeket s mindenféle esztergályozásokat, vas és réz, öntéseket, csapágyakat megmunkálva, eltörött vagy minta után.

Teljesen uj tüzszekrényeket avagy kijavitását s gőzmalom berendezések javitását elvállalom.

Uj villanyvilágitó gépeket (Dinamó) teljesen felszerelve készitek bármilyen nagyságban.

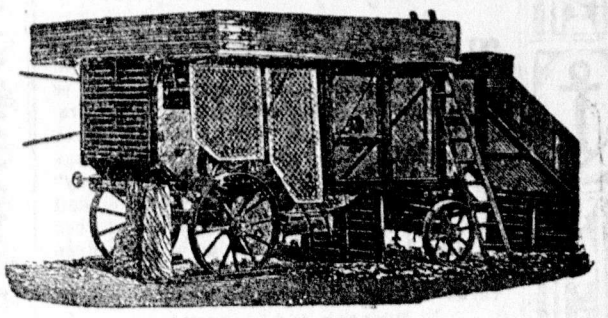

Uj gőzhenger furógépemmel (czilinder) hengerfurásokat s gépről való leszerelés nélkül vidéken s uj karikákkal együtt pontosan készitek.

Eladók több 6—8 lóerejü M. Allami vasrámás uj cséplőgépek, 6—8 lóerejü gőzgépek uj használati engedélylyel teljesen üzemképesek felelősség mellett

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A magyar kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöségénél Budapest V., Váczi- Körut 32.

Arjegyzéket és költségvetést ingyen és bérmentve küldünk.

Budapesti fogtechnikus Nagyváradon.

FOGAK

törhetetlen Vulkaint fogsorokat és szájpadlás nélküli müfogakat készit kezesség mellett.

SZÉKELY KÁROLY

975. fogtechnikus,
Nagyvárad *Áldás-utcza 8. sz.*

Világkiállitás St. Louis 1904
Legmagasabb kitüntetes „Grand Prix"

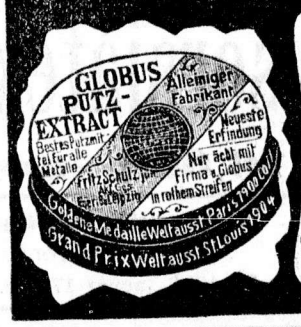

Globus-tisztitó-kivonat
jobban tisztit mint bármely más fény-tisztitószer.

HITELLEVELEKET

minden külföldi városra, gyógy- és üdülőhelyre legelőnyösebb feltételek mellett kiállit a

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Budapesten.

Az intézet a banküzletet és **vagyonkezelést** illető minden felvilágositást készséggel nyujt.

Zöldfa kávéházzal szemben meglepő **árengedmény.**

MEGVETTÜK A

SZABÓ TESTVÉREK

mindkét rőfös és női divatáru üzletét a Zöldfa-utczán.

Teljes eladásra kerül mindkét áruraktár.

Ez alkalommal fontos tudni való, hogy **költözködési idény alkalmával** eladásra kerülnek: *Futó-* és *szobaszőnyegek, ágyteritők, függönyök, paplanok, asztalnemüek, ágyhuzatok, schiffonok* és *rumburgi vásznak, női* és *férfi kész fehérnemüek, divatos nap-,* és *esőernyők, finom szövetek* és *más száz meg száz divatczikkek.*

KOVÁCS L. és TÁRSA *Nagyvárad, Zöldfa-utcza, Zöldfa-kávéházzal szemben.*

Üzleti helyiségek kiadók! Üzleti álványok eladók!

Védjegy: „Horgony".

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régtől bizonyult háziszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, csúznál** és **meghüléseknél** bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. A Silány hamisitványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a **„Horgony"** védjegygyel és a **Richter** czéjgegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapesten.**

Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz", Prágában,
Elisabethstr. 5 bei. Mindennapi szétküldés.

Már megnyilt.

Dr. Politzer Jakab

sanatoriuma és vizgyógyintézete

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.

Bejáró és bennlakó betegeknek.

Egész évenát nyitva.

Elegáns szobák, mérsékelt árak,

Prospektussal és felvilágositással szivesen szolgál

Az összes vizgyógyászati eljárások.
Külön férfi és női osztály.
Szénsavas fürdók (nanheimi kura), *forrólégfürdők, villanyos fényfürdők, vaslápföld- és ásványfürdők, törpefenyőfürdók.* Az *összes villanygyógyászati eljárások, villanyos vizfürdők, villanyos négysejtesfürdók. Inhalatiók* dr Bulling szerint, *Massage* és *vibratiós massage, étrendi gyógymódok.*

Dr. Politzer Jakab,
az intézet tulajdonosa és vezetője.

Kiadó nyaraló.

2 szoba, egy nagy ebédlő nagy teraszal, konyha, kamara ezen kivül egy magános egyénnek egy csinos külön szoba, regényes szép szőlőben, a város közvetlen szomszédságában.

Értekezni lehet ***Kecskeméthy István*** vendéglősnél, Fő-utcza 26. szám.

„Bihari-szálloda"

(a Félix-fürdő mellett)

megnyilt!

Kényelmes és **olcsó** szobák. Kitünő **hegyi borok, dréher**-féle **sör;** izletes **magyar konyha.**

Abonenseknek nagy árkedvezmény!

A t. közönség b. pártfogását kéri:
1158. a **bérlő.**

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy miután a **Magyar királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték **(XV. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusitóknak árusitás végett kiadattak.

— A **Magyar kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

Magy. kir. szab. Osztálysorsjáték sorsolási terve.

Tizenhatodik Sorsjáték. **110.000 sorsjegy 55.000 nyeremény**

Első osztály
Betét 12 korona.
Huzás: 1904. nov. 24. és 25.

Nyeremény		Korona
1 á		60000
1 á		20000
1 á		10000
1 á		5000
3 á	2000	6000
5 á	1000	5000
8 á	500	4000
30 á	300	9000
100 á	100	10000
3350 á	40	134000
3500 nyer.		Korona 263000

Második osztály
Betét 20 korona.
Huzás: 1904. decz. 20. és 21.

Nyeremény		Korona
1 á		70000
1 á		25000
1 á		10000
1 á		5000
3 á	3000	9000
5 á	2000	10000
8 á	1000	8000
20 á	500	10000
110 á	300	33000
4350 á	80	348000
4500 nyer.		Korona 528000

Harmadik osztály
Betét 32 korona.
Huzás: 1904. január 17., 18. és 19.

Nyeremény		Korona
1 á		80000
1 á		30000
1 á		20000
1 á		15000
3 á	10000	30000
5 á	5000	25000
8 á	2000	16000
10 á	1000	10000
120 á	500	60000
4850 á	130	630500
5000 nyer.		Korona 916500

Hatodik osztály
Betét 24 korona.
Huzás: 1905. márczius 28-tól április 25ig.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

1.000,000 korona

(Egy millió)

A melyik ezen 500 nyeremény közül utolsónak huzatik ki, kapja a jutalmat.

1	Jut. Kor. nyer.	600000	600000
1	á	400000	400000
1	á	200000	200000
1	á	100000	100000
1	á	80000	80000
1	á	60000	60000
1	á	50000	50000
1	á	40000	40000
2	á	30000	60000
2	á	25000	50000
4	á	20000	80004
5	á	15000	75000
25	á	10000	250000
60	á	5000	250000
405	á	2000	810000
760	á	1000	760010
1140	á	500	570000
30600	á	200	6120000
33,000	nyer. és jutalom	Korona	10.555,000

Negyedik osztály
Betét 40 korona.
Huzás: 1905. február 14., 15. és 16.

Nyeremény		Korona
1 á		90000
1 á		30000
1 á		20000
1 á		15000
3 á	10000	30000
5 á	5000	25000
8 á	2000	16000
10 á	1000	10000
120 á	500	60000
4850 á	170	824500
5000 nyeremény		Korona 1. 120,500.

Ötödik osztály
Betét 32 korona.
Huzás: 1905. márczius 7. és 8.

Nyeremény		Korona
1 á		100000
1 á		30000
1 á		20000
1 á		15000
3 á	10000	30000
5 á	5000	25000
8 á	2000	16000
10 á	1000	10000
120 á	500	60000
3850 á	200	770000
4000 nyeremény		Korona 1. 076,000

A I. osztály huzása **1905. május hó 25.** és **26-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóságok** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utcza felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusitóinál kaphatók.

Budapest, 1905. évi április hó 30-án

Magy. Kir. Szab. Osztálysorstáték Igazgatósága.

Gróf Teleki. *Hazay.*

ROSENBERG IZSÓ

czementárugyàra, beton-, vasbeton- és aszfaltipar-vállalata

Telefon: 67. szám. **N a g y v á r a d.** Telefon: 67. szám.

Kizárólagos képviseletek: a *„Beocsinyi Czementgyári Unió“ gyáraitól,*
a *„Magyar Aszfalt Részvénytársaságtól“*
a *„Heunebique“-féle vasbeton rendszerből.*
(Dr Zieliuski Szilárd müegyetemi magántanár tervei szerint.)

az *„Eternit-művek“ szab. azbeszt-pala gyártmányaiból* stb.

Ajánlkozik mindennemü **beton** és **vasbeton aszfaltozàs** és **aszfalt elszigetelési** és **»Eternit«-pala fedési** *munkálatok* kivitelére.

Csatornákat saját gyártmányu, kivül-belül iszapolt, vizhatlan betoncsöveivel eszközöl. — — — — — — —

Raktárt tart: Első rendü **Beocsini-**, **Portland-** és **Román-**czementből.
» » Egeresi szobrász és alabastrom-gipszből.
» » Aszfalt fedéllemez és elszigetelő-lemezekből.

Saját gyártmányu diszes czementlapok és mükövekből.

Ujonnan berendezett üzlet!

Wallerstein Fülöp Fiai czég

(B é m e r-t é r.)

Üzletünket kézmű-, divat-, rövid-, és diszárukkal **egész ujonnan** berendeztük, van szerencsénk a t. vevő közönségnek erről részbeni és rövidkivonatu árjegyzékünket szives áttekintés végett bemutatni.

Elvünk ezután is finom minőségü árukat olcsó szolid szabott árak mellett kiszolgálni.

Árjegyzék kivonat:

Ruha szövetek 120 széles métere már 30 krtól kezdve.
Tiszta gyapju szövetek 120 széles minden szinben 50 krtól 1 frt 50 krig.
Costüm kelmék 140 széles métere 1 frttól 4 frtig.
Grenadinok minden divatos szinben 120 széles 1 frt 25 kr.
Musslinok nyári ruháknak nagyon alkalmas tiszta gyapju métere 1 frt.
Legujabb félgyapju delainek 28 kr.
Legujabb gyapju delainek 45 krtól 55 krig.
Valódi francia delainek 65 krtól 75 krig.
Selyem árukban Glória minden szin 50 kr.
Pongis minden szin 68 kr.

Luisin, mevrelieu, minden szin elsőrendő 1 forint.
Messalin minden divatos szin 1 frt 40 kr.
Blous Selymek már 50 krtól kezdve 3 frig.
Fekete ruhának való selymekben nagy választék minden árban.
Különlegesség 120 széles Saten de Lyon métere 3 frt 50 kr.
Mosó árak karton, zephir és levantinok 25 krtól kezdve legjobb kivitelben.
Mindenféle bélésáruk.
Nagy raktár vászon, chiffon és kész fehérneműekből.
Dus raktár szőnyeg, függöny és paplanokban.

A tisztelt közönség nagybecsü bizalmát, melyet eddigi jutános árainkkal és szolid kiszolgálásunkkal eddig is szerencsések voltunk kiérdemelni továbbra is kérjük, vagyunk

kiváló tisztelettel **Wallerstein Fülöp Fiai.**

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

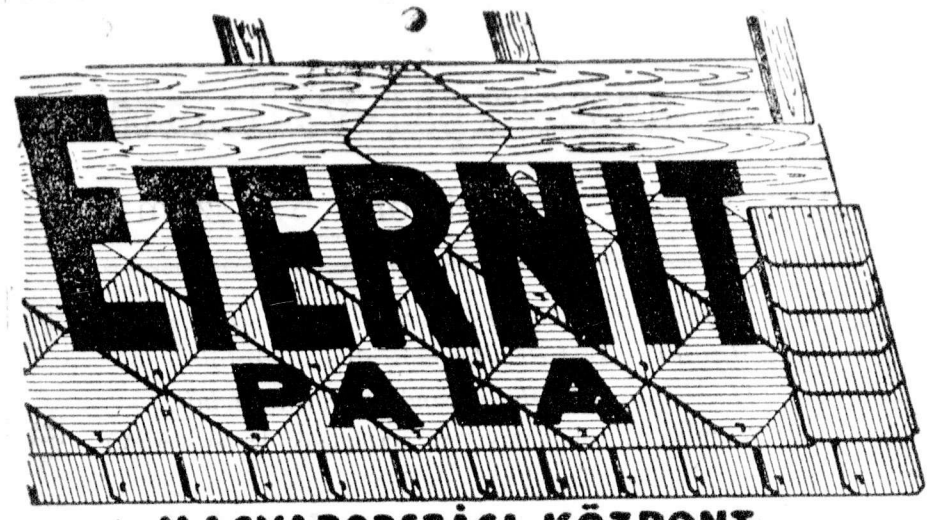

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS

BUDAPEST VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek

a

„TISZÁNTÚL"

kiadóhivatalában.

Iszákosság nincs többé

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejti mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer férfit a szégyen és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert jó utra, és szerencséjéhez segitett és sok embernek életét számos évvel meghoszabbitotta.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kivánják egy próbaadagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy igy bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 67. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesitendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 67.),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

A t. gazdaközönség

szives figyelmébe ajánljuk

saját gyártmányu

kenderből készült kötéláruk, u. m. **hámistráng, lókötőfék** és **rudalók, ruhaszáritó** és **pinczekötelelet**, amelyek nálunk *olcsóbban mint bárhol beszerezhetők.*

1119. Kiváló tisztelettel:

Spitzer Izráel és Tsa

Zöldfa-u. Kurländer és Ullmann czéggel szemben.

Zsák és ponyva eladás és kölcsön-intézet.

Telefon szám 434.

50 darab használt 48 és 96 négyszögméteres ponyvák pontom árban eladók.

Gépolaj, Tawotta *és* **Gépszijakban** *legolcsóbb beszerzési forrás,* **Bocskorokban** *legnagyobb raktár.*

Olcsó kölcsön.

Tisztelettel értesitem a pénzkölcsönt kérő t. feleket, hogy Mészáros utcza 2. sz. a. (Köröspart, Stiedl féle ház, szemben a Rimanóczy szállodával)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiacz terén banktisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztári titkári állásomban nyert bő tapasztalatok, valamint előkelő bankok képviselete alapján:

1. Jelzálog és hosszu törlesztéses kölcsönöket (melyekben a töke és kamat is benn foglaltatik) 10—50 évre a lehető legrövidebb idő alatt és legalacsonyabb kamatláb mellett minden előzetes dij és költség nélkül folyósittatok;

2. régebbi tartozásokat olcsóbb kamatu kölcsönökkel cserélek fel.

3. köztisztviselőknek, katonatiszteknek állami, megyei, és városi hivatalnokoknak csekély heti részletekben törlesztendő 10—15 éves személyhitelt eszközlök ki.

Mindentéle kölcsön ügyletben szivesen állok rendelkezésére és minden dijazás nélkül szolgálok felvilágositással, utbaigazitással délelőtt 9—12-ig. d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignácz,
volt takarékpénztári titkár.

Telefon 424 szám. 930.

Óriási szerencse Töröknél!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt *19 millió* koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a *2 legnagyobb nyereményt*, és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924 sz. sorjegyre,

a **400.000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451 sz. sorsjegyre,

továbbá 100,000, 80,000, 70,000, 60,000, 25,000, 20,000,

több 15.000 10,000 koronás és ezeken kivül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. magyar osztálysorjátékban 110.000 sorsjegyre ismét 55.000 pénznyeremény jut és összesen 14 millió 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét!

Mindenki kisérelje meg szerencséjét azon számmal, mely neve avagy családtagjainak neve mellett áll.

(melyet a. b. a. sorrendben megtalálhat).

Adám	982	Cecilia	83156	Gellert	72630	János	82957	Manó	83259	Salamon	2895
Adél	4143	Celestin	83519	Gereben	82849	Jenő	83245	Marcel	2881	Samu	7979
Adolár	12302	Dániel	2778	Gergely	83216	Jolán	2877	Margit	7280	Sándor	17763
Adolf	20422	Dávid	5637	Géza	2797	Jónás	7260	Mária	17707	Sári	22019
Agnes	22511	Dénes	12426	Gizella	5649	Józsa	13230	Márkus	22014	Sarolta	24029
Agoston	24242	Dezső	20983	Gusztáv	13151	József	21452	Mártha	24003	Sebestyén	24289
Aladár	28318	Domokos	23006	György	21145	Judith	23095	Márton	24274	Simon	40746
Albert	44360	Dóra	24258	Győző	23018	Juliska	24358	Matild	40705	Szeréna	57716
Alfréd	59119	Dorotea	29529	Gyula	24268	Kálmán	40482	Mátyás	56693	Taksony	59575
Akos	72618	Edith	56310	Hedwig	29633	Karolin	56572	Melánia	59564	Tamás	80975
Amália	82811	Ede	59159	Helena	56525	Károly	59505	Menyhért	80019	Taszilló	83022
Ambrus	83145	Edwin	72622	Henriette	59167	Katinka	72645	Mihály	83006	Terus	83306
Andor	83505	Elek	82836	Henrik	72633	Kázmér	82960	Miklós	83273	Tibor	2898
András	990	Elemér	83164	Hermann	82954	Kelemen	83246	Miksa	2890	Tihamér	8501
Anna	4948	Emil	83520	Hermina	83217	Klára	2878	Milán	7288	Timon	18652
Antal	12417	Emma	2784	Hilda	2799	Klotild	7266	Mór	17738	Tivadar	22027
Aranka	20593	Endre	5641	Hubert	6318	Kornél	16863	Mório	22016	Tóbiás	24065
Armánd	22514	Ernő	12433	Hugó	13154	Kornélia	22002	Nándor	24014	Urbán	24295
Arnold	24248	Erneszt in	21142	Humbert	21147	Kristóf	23097	Narcisz	24279	Valéria	40789
Arpád	28328	Erwin	23007	Ibolyka	23077	Krisztina	24365	Olga	40735	Vazul	58013
Arthur	44289	Éva	24259	Iduska	24270	Lajos	40486	Olivér	57098	Vendel	59586
Aurél	59142	Erzsébet	29536	Ignác	29647	László	56678	Orbán	59566	Viktor	80974
Attila	72615	Eszter	56471	Ilka	56552	Laura	59532	Oszkár	80458	Viktoria	83047
Balázs	82826	Etel	59163	Illés	59168	Lázár	73075	Ottó	83008	Vilibáld	83302
Bálint	83155	Fábián	72625	Ilma	72639	Lénárt	82962	Ödön	83281	Vilma	2900
Barnabás	83511	Félix	82837	Ilona	82955	Lenke	83255	Pál	2892	Vilmos	8618
Béla	2749	Ferdinánd	83215	Imre	83225	Leó	2879	Paula	7300	Vince	18655
Benedek	5498	Ferenc	83531	Ince	2876	Leónia	7278	Petronella	17740	Virgil	22029
Bernát	12424	Flóra	2792	Ipoly	6432	Lidia	17350	Péter	22017	Zoltán	24044
Berta	20978	Franciska	5642	Irén	18229	Lipót	22009	Piroska	24017	Zsigmond	25156
Bertalan	22523	Frida	12435	Irma	21148	Lóránt	23100	Pista	24288	Zsófia	42270
Blanka	24254	Frigyes	21144	István	23092	Lothár	24373	Rafael	40742	Zsuzsanna	58021
Bódog	28886	Fülöp	23009	Izabella	24354	Lörinc	40702	Regina	57286		
Bogdán	56273	Gábor	24263	Izidor	40463	Ludmilla	56687	Richárd	59573		
Borbála	59145	Gábriella	29541	Iván	56556	Luiza	59556	Róbert	80639		
Boriska	72618	Gáspár	56511	Jakab	59203	Malvin	73133	Rózsika	83020		
Brunó	82834	Gedeon	59164	Janka	72644	Manfréd	82975	Rudolf	83296		

Legnagyobb nyeremény esetleg **1,000.000** korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyer 400.000, 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000, és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerü árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt. —.75 vagy kor. 1.50 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 » » » 3.— » » 6.— 1/1 » » » 6.— » » 12.—

A sorsjegyeket utánvéttel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal de legkésőbb

f. évi május hó 15-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. ÉS T^SA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46 a. I. fiók: Váczi-körut 4 a.
II. fiók: Muzeum-körut 11 a. III. fiók: Erzsébet-körut 54 a.